

Het Koloniaal Weekblad

Orgaan der Vereeniging

OOST EN WEST

„Het Koloniaal belang is een algemeen Nederlandsch belang.”

Opgericht door Kolonel E. V. L. van Zuylen, 21 Maart 1900.

Abonnementsprijs per jaar: □

Vrij aan huis of franco per post binnenland, bij vooruitbetaling. f 2.50
 Voor Oost-Indië en het Buitenland „ 4.—
 Afzonderlijke nummers „ 0.05

Prijs der Advertentiën: □

Per vakje f 2.—
 □ Bij contract reductie. □

MEDEDEELINGEN of INGEZONDEN STUKKEN moeten worden geadresseerd „aan de Redactie-Commissie”, en gezonden aan de Presidente: 7a HEERENGRACHT, DEN HAAG.

□ Voor Administratie en Verandering van Woonplaats wende men zich tot den Heer W. VAN DER ZIJL, 51 Verhulststraat. □
 Voor Advertentiën tot de Drukkerij „LUCTOR ET EMERGO”, AMALIA VAN SOLMSSTRAAT, Telefoon 4424, beiden DEN HAAG.

Inhoud van dit nummer.

De Militiewet ten nadeele van vele Nederlanders. — Uit de O.-I. Mail. — West-Indië. — Wat de Inlander zegt. — Wat de Chinees vertelt. — Van Vreemde Koloniën. — Feuilleton. — Oost- en West-Indisch Literatuur-Overzicht. — Leestafels. — Mededeelingen. — Officieele Berichten. — Passagierslijst.

De Militiewet ten nadeele van vele Nederlanders.

Nu binnen korten tijd belangrijke wijzigingen in de Militiewet in onze Volksvertegenwoordiging zullen worden behandeld, komt het ons voor, dat thans ook het juiste oogenblik daar is om wederom de aandacht te vestigen op eene zeer ernstige grief, die vele Nederlanders tegen enkele bepalingen dier wet van af den beginne hebben gehad, opdat van deze gelegenheid gebruik gemaakt kunne worden om aan die onbillijkheid tegenover een gedeelte onzer natie een einde te maken.

Het is niet de eerste maal, dat hiertoe ernstige pogingen zijn gedaan, en dat deze mislukt zijn beweest, dat er geen voldoende samenwerking is geweest tusschen het Departement van Oorlog en dat van Koloniën, en dat het eerstgenoemde o.i. geen voldoende rekening heeft gehouden met de belangen van de Nederlanders in onze koloniën, noch met die van het leger aldaar.

Nu wij echter thans aan het hoofd van het Departement van Oorlog zien staan een Minister, die jaren lang in dat leger heeft gediend, en die met de toestanden in Nederlandsch-Oost-Indië volkomen bekend is geraakt, mogen wij hopen niet wederom aan een doovemansdeur te kloppen.

Het is een algemeen bekend feit, dat vele Nederlandsche ouders in de koloniën, alléén omdat daár de gewenschte gelegenheden ontbreken, gedwongen worden hunne kinderen naar het moederland te zenden om hier hunne opvoeding te laten voltooien. Anderen, die deze taak niet aan vreemden wenschen over te laten, dan wel finantieel daartoe niet in staat zijn, werden om dezelfde reden gedwongen naar Nederland terug te keeren. Zullen er onder dezen velen zijn, die hiermede voor zichzelf eene schoone toekomst moeten opgeven, van het grootste gedeelte kan bovendien gezegd worden, dat zij met een klein pensioen moeten terugkeeren. Dezen gaan daardoor eene toekomst tegemoet, die donker afsteekt bij die, welke zij hadden kunnen hebben, waren zij in de koloniën gebleven. Men bedenke toch wel, dat, wat voor den steeds in Nederland gebleven zijnde een voldoende inkomen toeshijnt, voor den uit Indië komende, aan geheel andere toestanden gewend zijnde, personen — althans in de eerste verblijfsjaren — beslist onvoldoende is. Eer dezen echter zoover zijn, dat zij geleerd hebben zich aan de toestanden hier te lande aan te passen, is er veel leed en kommer geleden, wat voor immer den stempel op hun verder bestaan blijft drukken! Er wordt dan ook veel fatsoenlijke armoede geleden ter wille van de opvoeding dier kinderen: velen dragen er den militairen rok om het goedkoopste der opleiding, die bij betere finantieele omstandigheden der ouders eene andere loopbaan verkozen zouden hebben!

Of nu de tijd, dat in Indië bedoelde gelegenheden worden geschapen, al of niet daar is, ligt buiten het bestek van dit schrijven en wordt dus hier niet besproken.

We wenschen alleen het feit te vermelden, dat vele Nederlanders in of uit onze koloniën gedwongen zijn de opvoeding hunner kinderen in Neder-

land te doen voltooien, dat op die Nederlanders daardoor veel zwaardere lasten worden gelegd dan op hen, die hier steeds gevestigd bleven, en dat het de taak van den wetgever in Nederland is die lasten niet noodeloos te verzwaren.

Iedere noodeloze last toechrept ontevredenen, doet kwaad aan de vaderlandsliefde van de getroffen Nederlanders en maakt dus de banden, die het moederland met de koloniën moeten verbinden, losser. En, waar nu het aantal ontevredenen in onze koloniën tengevolge van verschillende omstandigheden, die we hier niet zullen vermelden, al zeer beduidend is, daar is het eene onvergefelijke fout, als niet onverwijld iedere aanleiding tot billijke klachten worde weggenomen, indien zulks mogelijk is.

Eene dier noodeloze onbillijkheden nu vinden wij in onze tegenwoordige Militiewet, welke jongelieden, die uitsluitend noodgedwongen in Nederland komen om te studeeren, dwingt tot het onderbreken hunner studiën, wanneer zij door een ongunstig lot hier militieplichtig worden gemaakt, iets wat hun in Indië bespaard zou zijn gebleven, hadden zij daár de gelegenheid gehad om te studeeren.

Zullen zij zelve daardoor minstens één jaar later met hunne studiën gereed komen, — iets, wat zelfs op hunne geheele verdere loopbaan zal kunnen drukken, — de beduidende lastenvermeerdering van het één jaar langer in Nederland moeten verblijven van hun zoons dragen de ouders, die toch al zeer zware offers moeten brengen om hunne kinderen de gelegenheid te geven zich hier de gewenschte kundigheden te verwerven.

Men kan nu wel gaan becijferen, dat dit jaar dienen niet kostbaar behoef te zijn, maar afgezien nog van het zeer betrekkelijke van zulk eene becijfering, die door de praktijk toch nooit bevestigd wordt, blijven ook moreele omstandigheden hier van invloed en zal toch iedereen moeten toegeven, dat die lasten door de hierbedoelde personen heel wat zwaarder gevoeld zullen worden dan door hen, die steeds in Nederland zijn gebleven. De verschillen zijn voor den onbevooroordeelden beoordeelbaar te duidelijk om hierop nog verder in te gaan.

Heeft dan het Rijk in Europa zulk een voordeel bij die bepaling, dat zij nog steeds gehandhaafd bleef?

Wij kunnen er slechts een nadeel in zien en niets anders!

Wat is toch het geval?

Op zeer enkele uitzonderingen na, keeren de bedoelde jonge mannen, na voleinding hunner studiën, allen weer naar de koloniën terug, om daar hunne krachten, hetzij direct, — in Staatsdienst, — hetzij indirect — in particuliere ondernemingen of anderszins, — dienstbaar te maken aan den bloei dier gewesten, om hiermede weer de belangen van Nederland zelf te dienen.

Het behoef geen betoog, dat, bijaldien Nederland in Europa in oorlog geraakt, de gemeenschap met de koloniën dadelijk geheel zal zijn verbroken, in allen gevallen ten minste wel zoodanig, dat die naar de koloniën teruggekeerde militieplichtigen niet zullen kunnen voldoen aan de oproeping, om zich bij het leger in Nederland te voegen. Men mag dan ook als vaststaand aannemen, dat het aantal militieplichtigen, dat in de ure des gevaars uit Indië herwaarts zal komen, vrijwel nul is en dus is het eene bestliste fout, als er op hen gerekend wordt. Hun aantal zal aan de werkelijke actie van het gemobiliseerde leger ontbreken op een tijdstip, dat die juist zoo voltallig mogelijk moet zijn. Als hunne aanwezigheid in Nederland het dringendst noodig is, zal men juist beslist niets aan hen hebben. Bijgevolg is de geheele bepaling een nadeel voor het Rijk in Europa!

Maar heeft dan die bepaling soms een voordeel voor de hier blijvend woonachtige Nederlanders?

Ja, en wel voor diegenen, die door een hooger lot daardoor van den militieplicht vrijkomen en voor derzelve ouders. Die personen toch zullen dan de lasten uit het dienen voortvloeiend hierdoor ontloopen.

Doch is dit billijk?

Afgescheiden van het afkeurenswaardige, dat er in deze batigslot-politiek is gelegen, volgt reeds uit het feitelijk nadeel, dat het Rijk in Europa van dien maatregel zal ondervinden, dat het antwoord op deze laatste vraag onvoorwaardelijk ontkennend moet luiden.

Maar dan vragen we ons af: waarom bedoelde jongelieden militieplichtig gemaakt; waarom hen noodeloos geschaad in hunne studiën, misschien in hunne geheele loopbaan; waarom die ouders noodeloos zwaarder belast dan zij al zijn?

Waarom dien last nutteloos gelegd op andere schouders dan die dezen behooren te dragen, waar het is nóch in het belang van het Rijk in Europa, nóch ten bate komt van den goeden geest van de Nederlanders in de koloniën, waarvan juist in zoo'n oorlog zooveel zal afhangen?

Volledigheidshalve willen we hier niet over het hoofd zien, dat de bepaling kans geeft het leger in de koloniën met enkele Nederlanders te versterken, indien we aannemen, dat alsdan de Vertegenwoordiger van H. M. onze geëerbiedigde Koningin de oproeping zal doen aan alle aanwezige militieplichtigen om zich ter plaatse beschikbaar te stellen ter indeeling bij de Koloniale troepen, waar terugkeer naar Nederland toch onmogelijk of doelloos acht mag worden. Wel zegt de Grondwet, dat militieplichtigen te land niet zonder eigen toestemming buiten Europa zullen behoeven te dienen, maar men mag veronderstellen, dat reeds in het gaan naar de koloniën die toestemming, als het noodig zou zijn die te vragen, ligt besloten.

Dat het hier zou kunnen voorkomen, dat uit wrok over de vroegere onbillijke behandeling weigering plaats vond, is wel mogelijk, maar we gelooven, ook met het oog op de gevolgen, dat zulks een zeer hooge uitzondering zal blijven. Dat er dus onder de opkomenden ook zullen zijn, die slechts met bitterheid in het hart aan die oproeping gehoor geven, we mogen dit niet ontkennen, maar we vermoenen, dat over het algemeen hier oude grieven wel tijdelijk zullen worden vergeten en allen aan den oproep gehoor zullen geven, waar het geen twijfel lijdt, dat ook de niet-militieplichtigen zich dan zullen beschikbaar stellen, voor zoover zij daartoe in de gelegenheid zijn. Doch juist hierom komt het ons verstandiger voor het noodeloos wrok te zaaien waar zonder druk elk Nederlander toch gaarne zal opkomen en vol vuur zijn plicht zal doen. Ook zij, die dan hier studeerende zijn, zullen niet achterblijven als in het moederland de nood aan den man is en zij blijken hebben ontvangen, dat het moederland iets voor hen voelt, doordat het billijk jegens hen handelde in vredetijd.

En dat dit helaas veel te wenschen overlaat, waar het toch zoo gemakkelijk anders kon, we vinden er weer een voorbeeld van in de bepaling, dat voor arts studeerende jongelieden zich alleen verbinden kunnen voor aspirant-reserve-officier van gezondheid bij het leger hier te lande en niet ook bij dat in onze koloniën.

Ware dit laatste wel het geval dan zouden tenminste zij, die zich na geslaagd examen als arts in onze koloniën wenschen te vestigen, door zulk eene verbintenis aan te gaan, zich mogen verheugen in dezelfde voordeelen als hunne collega's, die, toch in Nederland blijvend, zich verbinden voor bovengenoemde betrekking. Nu is het zelfs zóó, dat iemand, die als student zich verbindt voor aspirant-reserve-

officier van gezondheid bij het leger hier te lande, zich daarmede de gelegenheid beneemt om als officier van gezondheid bij het Nederlandsch Indisch leger in dienst te treden, als hij, afgestudeerd en reserve-officier van gezondheid geworden zijnde, daar toe zou willen overgaan.

Men kan hierop wel antwoorden, dat men zich als student dadelijk kan verbinden voor officier van gezondheid bij het N.-I. leger en dan niet militieplichtig is, maar iedereen voelt, dat dit een druk is op onze vrijheid, die riekt naar den slavenhandel en voor welk misbruik van macht de Staat te hoog staat. Bovendien kunnen er zeer vele omstandigheden zijn, die een arts, afgestudeerd zijnde, tot bedoeld besluit brengen, evengoed als er omstandigheden zijn, die den studeerende er toe leiden, om zijne keuze eerst later te doen.

Het is mij bekend, dat er meerderen zijn, die zich, om de lasten van de militie te ontgaan, opgegeven hebben voor aspirant-reserve-officier van gezondheid bij het leger h.t.l. en in de overtuiging leven, dat zij, arts geworden zijnde, zich toch nog kunnen verbinden voor officier van gezondheid bij het leger in Nederlandsch-Indië en dit zelfs ernstig van plan zijn. Toen ik één derzulken opmerksaam maakte op de afwijzende beschikking, die ik op een dusdanig verzoek voor mijn zoon van het Departement van Oorlog had ontvangen, werd ik zelfs niet geloofd en werd mij geantwoord, dat zulks toch te dwaas was en hij wel anders had gehoord. Weer van andere zijde werd mij verteld, dat een officier van gezondheid van het Ned.-Indische leger gezegd had, dat men zich tegenwoordig ook kon verbinden voor reserve-officier van gezondheid bij dit leger en dan niet militieplichtig was, iets wat of door mijn zegsman verkeerd begrepen is, of een toekomstdroom is geweest van dien esculaap.

Het komt ons niet ondienstig voor hier een en ander te vermelden om te bewijzen, dat velen in 'n verkeerde onderstelling leven, omdat zij blijkbaar het onlogische van den bestaanden toestand voelen en zich zulk eene opvatting van den wetgever niet kunnen indenken.

Onlogisch is het, want, zooals hiervoren reeds werd gezegd, het lijdt geen twijfel of in oorlogstijd zal men in de koloniën zich verzekeren van de hulp van de reserve-officiëren van gezondheid van het Nederlandsche leger, die, zich met verlof van de Regeering naar de Koloniën begeven hebbende, dan daar of in de nabijheid daarvan zich bevinden. Ten volle zal dit gelden juist voor hen, want dan zullen in de koloniën geneeskundige hulpkrachten nog dringender noodig zijn dan in Nederland, waar zich toch, gedreven door hunne vaderlandsliefde en menschevriendheid, artsen genoeg zullen aanmelden. Geen Gouverneur-Generaal zal schromen beslag op hen te leggen, geen reserve-officier van gezondheid zal er aan denken dan van daar weg te gaan!

Maar desalniettemin bestaat de bepaling, dat het der Regeering vrij staat, den reserve-officier van gezondheid binnenslands te houden, al zou deze er geen uroog brood door hebben. Wel werd mij verzekerd, dat buitenlandsche verloven altijd worden toegestaan, — er bevindt zich op het oogenblik een reserve-officier v. gez. in Chili — maar het weigeren is niet uitgesloten.

Het wordt tijd, hoog tijd, dat zoo iets verandert. Is het met het vorenstaande voor oogen verwonderlijk, dat men in Indië klaagt over onbillijke behandeling door het Moederland? Is het geen vreemde opvatting, die het Indische leger krachten, die niet rechtens toekomen, onthoudt, alleen omdat de studie voor arts in Nederland plaats vinden moet?

Stel eens het geval, dat het lot juist diegenen onder de hier, noodgedwongen, studeerende Indische jongelieden aanwees, die arts willen worden, later naar Indië terug zullen keeren doch hunne keuze: „officier van gezondheid aldaar of niet”, eerst wenschen te doen, als zij klaar zijn. Wat zou de onbillijkheid dan in het oog springen!

Gelukkig is het zoo erg nog niet, maar het lot beslist en één zoo'n onfortuinlijke is al te veel!

Geen persoonlijke dienstplicht neemt de grilligheid van het lot weg; de druk wordt er dus te meer door gevoeld, want hoe dikwijls ziet men toch, dat het lot juist hen treft, die er het zwaarst onder moeten lijden! Bestaan er juist daarom niet reeds enkele redenen voor vrijstelling van den militieplicht en waarom dan geen rekening gehouden met de bijzondere lasten van de Nederlanders in de koloniën, en van hen, die alleen om gemelde redenen naar hier moeten terugkeeren? Waarom toch niet uitgegaan van het schooner beginsel, dat in tijd van nood geen Nederlander in de koloniën, die hart voor zijn land heeft, zal achterblijven om te helpen den vijand te keeren; dan het beter is daar dan te missen wat toch maar last geeft, omdat er wrok in het hart is!

Zijn er werkelijk die denken, dat het Indische leger afdoende geholpen zal worden door de weinigen, die het lot een jaar in Nederland in de kazerne gebracht heeft? We gelooven niet, oat in het practische Nederland zoo'n naif wezen rondloopt.

Of zouden er werkelijk zijn, die denken, dat Nederland in de ure des gevaars geholpen zal zijn door de weinigen, die onderwerpelijke bepaling dan

in het Nederlandsche leger zal brengen? Ook dit kunnen we ons niet wijsmaken.

En daarom hopen we van harte, dat onze tegenwoordige Minister van Oorlog, zonder dat een stem uit onze volksvertegenwoordiging daarvoor noodig zal zijn, de militiewet van de bestaande bepaling zal zuiveren niet alleen, maar naast studeerende in de theologie, ook van den militieplicht zal vrijstellen alle jongelieden, die binnen een in verband met hunne studie billijk gestelden termijn hun bestaan in onze koloniën gaan zoeken, al is dit dan ook niet in staatsdienst.

En mocht Z. Exc. zulks wellicht door omstandigheden, waaronder die wet thans in de Kamers gebracht zal worden, nog niet gedaan hebben, dan vertrouwen we, waar Indië geen eigen vertegenwoordigers heeft, dat door de Indische specialiteiten in onze Volksvertegenwoordiging eenparig daarop de aandacht zal worden gevestigd, wetend, dat zij spreken uit naam van alle Nederlanders, wier zonen, hier studeerende, in de koloniën hun bestaan zullen zoeken en dat geen Kamerlid zal nalaten in het belang van Rijk en Koloniën zijn stem te geven aan een maatregel, die billijkheid zal betrachten jegens vele trouwe Nederlanders.

Geen partijbelang behoeft hier de eensgezindheid te verstoren, geen belofte van een militiewet voor de koloniën behoeft hier aanleiding te zijn om zulk een maatregel van billijkheid uit te stellen, waar die wet thans nog ontbreekt.

Mocht zij er ooit komen, we zullen als oud-militair, haar van harte toejuichen als zij, gebaseerd op algemeenen dienstplicht, de beste elementen in het koloniale leger brengt en geen onbillijkheden schept door een altijd grillig zijnd lotingssysteem.

D. J. ALBERTI.

Oud-Majoor der Art. in Nederl.-Indië.

Uit de O.-I. Mail.

De strijd tegen de cholera. — Beter laat dan nooit, schrijft het Soer. Hblad: de cholera heeft de laatste twee jaren en vooral het vorige, te veel slachtoffers gemaakt, dan dat niet onze medici zouden hebben getracht er iets flinks tegen te doen. Eerst een half jaar ongeveer geleden evenwel, is men zijn toevlucht gaan nemen tot inenting, en het blijkt wel, dat men hier op belangrijk succes kan bogen.

Ons dunkt, dat het nu de tijd is, dat meer algemeen gelegenheid gegeven wordt voor inenting met dit serum, en dat er onder de inlandsche bevolking een algemeen gebruik van worde gemaakt. Wanneer ergens in een dessa of kampong een geval van pokken voorkomt, gaat de „mantri tjatjar” er op uit, en worden de menschen ingeënt, een stelsel, dat nog zoo kwaad niet blijkt.

Voor de Inlandsche bevolking zouden we maatregelen wenschen als tegen de pokken worden genomen, die nog wel voorkomen hier en daar, maar steeds dadelijk worden bestreden. Het ligt voor de hand, dat men begint in de plaatsen, waar nog cholera heerscht, met name Solo: daar zijn nog slechts 1300 menschen ingeënt. Een telegram van den Sen Jan. j.l. uit Solo aan de Locomotief meldde, dat in de laatste drie etmalen aldaar 17 cholera-gevallen voorkwamen met 9 doden.

Uit het Arabische Kamp. — De N. S. Crt. maakte melding van den wensch van verscheidene Arabieren, dat verandering worde gebracht in de wijze waarop de nachtelijke bewakingsdienst in hun wijken is geregeld. Bij tal van Arabieren valt een bepaalden onwil tot betaling der vastgestelde retributie te constateeren.

Door de Arabieren wordt per huis een zeker bedrag betaald aan den wijkmeester; het totaal, dier bedragen voor het geheele arabische kamp — ongeveer f 1000 's jaars — dient tot bezoldiging van de nachtwakers. Er schijnen echter allerlei onregelmatigheden plaats te hebben.

Het komt de N. S. C. zeer gewenscht voor, dat eerst de rechtmatigheid der heffing eens worde uitgemaakt, door bijv. enkele der weigeraars voor de rol te brengen. Is de arabische bevolking tot de betaling verplicht, dan ook trede men met gestrengheid op tegen de opposanten, en brenge hun aan het verstand, dat zij zich onvoorwaardelijk en zonder een kink te geven, hebben te onderwerpen aan de door het bestuur gegeven bevelen.

Er dient eindelijk eens een einde te worden gemaakt aan het stoken en drijven van agitators in het kamp. Ieder, die de gelegenheid heeft om rond te zien, merkt op, hoe in den laatsten tijd, waarschijnlijk onder den invloed van het drijven eener z.g. „vooruitstrevende” kliek, de eerbied voor het Hollandsch gezag en den Hollander aan het luwen zijn.

Residentsbenoemingen. Men schreef o.m. uit Buitenzorg aan het Bat. Nieuwsblad:

Zooals bekend, zijn er op het oogenblik twee

GEBROEDERS DOMHOFF.

HOFKLEEDERMAKERS v. Z.K.H. DEN PRINS DER NEDERL.

Parkstr. 8, DEN HAAG, Tel. 3092

Gala-Costuums. — Uniformen. — Rij- en

::: Automobiël-Kleeding. — Pelterijen. :::

Dames Wandel-, Rij- en Automobiëlkleeding.

NAAMLooZE VENNOOTSCHAP

Maatschappij tot Exploitatie van Onroerende Goederen „MOOI NEDERLAND”,

gevestigd te 's-Gravenhage, Koningin Emmakade 107,

exploiteert uitsluitend fraai en gezond gelegen terreinen in Nederland, o.a. het Villa-Park „Berg en Dal” (Sterrenberg en Keteldal). Gemeente UBERGEN.

Gelegen aan de beide groote wegen Nijmegen-Kleef, 80 Meter boven 't water, zuivere zandbodem, fraai en afwisselend houtgewas, schoone vergezichten, geregelde tramverbindingen, ruime en gemakkelijke verkeerswegen. *Ontworpen Electriche Bergtram door het geheele terrein.*

Terreinen van alle afmetingen te bevragen aan het Kantoor der Vennootschap en bij den Heer A. CREMERS te Berg en Dal (bij Nijmegen).

Hotel-Pension INSULINDE.

Pension- en Hotel-verblijf,
Bankplein 2, Tel. Int. 1486,
DEN HAAG - (HOLLAND).

NEDERLANDSCH-INDISCH
ADMINISTRATIE-KANTOOR EN HULPBANK.
's-Gravenhage — Kortenaerkade 10.

CREDIET- en BANKZAKEN.
LEVENS- en BRAND-VERZEKERINGEN.
ADMINISTRATIËN.

RESTAURANT 1e ÉTAGE.
Plat du Jour f 0.50 - à la carte - Diners f 0.80, f 1.20,
f 2.— 's Avonds na 8 uur Plat du Soir f 0.75.

AUG. KNAPPSTEIN,

Vlamingstr. 15-17.
:- DEN HAAG. -:
Telef. Interc. 2479.

PARTERRE:
Melksalon, Lunchroom - Koude en warme spijzen.

C. HOYNG,

SPIJSTRAAT 20/22 - DEN HAAG.
Amsterdam - Utrecht.

Onze geïllustreerde catalogus is een uitstekende handleiding om zich op huishoudelijk gebied in te richten.

Tafelserviezen - Glaswerk - Lepels
Vorken - Messen - Gasolinelampen.

PRIJSCOURANT GRATIS.

TOKO-BAHROE, Interc. Tel. 4796.

VAN KINSBERGENSTRAAT 126, DEN HAAG.

Dagelijksch groote verscheidenheid **VERSCHE**
SAMBALLANS, die niet opwerken of beschimmelen.

DIRECTE AANVOER UIT NEDERLANDSCH-INDIË.
W. BARNAS & DIEMERS, - Importeurs.

residents-vacatures, wegens het aanstaand eervol ontslag uit 's lands dienst van de residenten der Preanger en van Bantam. Beiden gaan op verzoek heen.

Niet bekend is, dat om gelijke redenen binnenkort mede zullen heengaan de residenten van Djokja en Madoera. Wat eerstgenoemde betreft: de regeering heeft zich niet kunnen vereenigen met zijn beleid, acht het met het oog op de komende hervormingen in de Vorstenlanden beter, dat aan jeugdiger, energieke handen toe te vertrouwen. Laatstgenoemde heeft het verkorven door een optreden in de zaak van een inlandsch ambtenaar, dat in een bestuurs-hoofd niet door den beugel kon.

Er komen dus vier vacatures; en nu is het merkwaardig te zien, op welke wijze men daarin wil voorzien, meent schrijver.

Na gewezen te hebben op de voor- en nadeelen van een bevordering bij keuze, vervolgt deze:

De voordracht, bestaande uit twee tweetallen, noemt als kandidaten de assistent-residenten: van Soekaboemi C. W. A. van Rinsum, van Bandoeng J. J. Verwijk, van Probolinggo Ch. E. Bodemeijer en van Bangil J. H. Lieftrink. De regeering heeft dus, in opvolging van het voorschrift, de keuze uit een viertal voor twee plaatsen; maar, zegt de voordracht, er komen nog twee vacatures, en men zou gaarne zien, dat de zetel te Djokja opengehouden werd voor den heer Lieftrink, en die te Pamekasan voor den heer Bodemeijer. Zoodat de regeering eigenlijk in haar keuze voor de Preanger en Bantam beperkt blijft tot de twee eerstgenoemde kandidaten, en, op de voordracht ingaande, zich tevens de handen bindt voor de vervulling der komende vacatures te Djokja en Madoera.

Een Regentenvereniging. Naar de L. o. c. verneemt, is er een Regentenvereniging, „Djawa-Madoera”, opgericht, welke op 15 Maart a. s. te Semarang een vergadering zal houden.

Het doel der vereniging is het verkrijgen van verbeteringen op Java en Madoera of het wegnemen van hinderpalen voor den vooruitgang op stoffelijk en geestelijk gebied.

Van de te bezigen middelen noemt het blad: het houden van bijeenkomsten in het belang van de inlandsche bevolking en van de hoofden in het bijzonder, met uitsluiting van besprekingen over godsdienstige aangelegenheden, het indienen van voorstellen aan het gouvernement, uitgeven van doelmatige werken ten nutte van den Javaan, het bevorderen van studie onder de Javanen, enz.

Gewone leden kunnen slechts zijn regenten op Java en Madoera, buitengewone allen, die tot de inheemsche bevolking van Ned.-Indië behooren en door het bestuur zijn aangenomen.

Een en ander ontleent het blad aan het ontwerp-statuten.

Journalistiek. Aan de redactie van het Soer. H. bl. is met ingang van 1 Februari verbonden mevrouw W. Kerremans.

Naar het Soer. H. bl. vernam, zou 3 Februari het eerste nummer uitkomen van het Bataviaasch Handelsblad, uitgegeven door de firma Ruygrok. De redactie staat er niet bij vermeld, doch het behoeft geen bijzondere scherpsinnigheid om aan te nemen, dat de heer Fabricius die taak op zich zal nemen. Het blad zal voorloopig Dinsdags en Vrijdags verschijnen.

WEST-INDIË.

SURINAME.

Nog altijd leveren de Surinaamsche couranten beschouwingen naar aanleiding van de behandeling der Surinaamsche begroting in de Tweede Kamer.

Het had er veel van — aldus De West van 3 Febr. — alsof sommige sprekers meenden, dat men niet kieskeurig behoeft te zijn in zijn uitdrukkingen tegenover een kolonie, die den jaarlijkschen bijslag van het moederland noodig heeft voor hare huishouding. Ja, zelfs dat men tegenover zoo'n kolonie niet eens de parlementaire vormen behoeft in acht te nemen. Het zou de moeite waard zijn een lijstje te maken van de grove aantijgingen in de merkwaardige Kamerzitting van 23 December jl. geuit aan het adres van de kolonie in haar geheel, en van verschillende ambtenaren en het college der Koloniale Staten in het bijzonder.

Tegen één dier aantijgingen, door het Kamerlid van Vlijmen geuit aan het adres der Koloniale Staten, is in de zitting der Staten van 2 Februari door het lid Thomson geprotesteerd.

De heer Smith stelde daarop voor een adres te zenden aan de Tweede Kamer, waarin op waardige wijze wordt geprotesteerd tegen uitlatingen, in de Kamer gedaan, en aangetoond, waarom het oordeel door den heer van Vlijmen uitgesproken ongegrond is.

Dit voorstel werd met algemeene stemmen aangenomen.

Blijkens een nadere toelichting van den Voorzitter, zal dat adres alleen handelen over het door den heer van Vlijmen gesprokene.

Vermoedelijk tegen haar bedoeling, houdt Onze West er de vroolijkheid in door het ten beste geven van enormiteiten, die te gemakkelijk zijn om ze hier niet over te nemen, althans ten deele.

Het volgende stuk politieke geschiedenis vindt men in het nummer van 1 Februari in een artikel, getiteld „Kantteekeningen bij het Rapport der Bacovecommissie”:

„De commissie vergoelikt, den door den Nederl. Staat indertijd ingeslagen weg, om den grooten landbouw weer op te beuren: nl. door het in het leven roepen van een bacovecultuur voor Gouv. rekening en risico: doch zij erkent, dat die weg niet de juiste of liever de verbodene was om het doel te bereiken.

Ook wij hadden indertijd er op gewezen, dat er geheel buiten de lijst der staathuishoudkunde geschilderd werd en dat slechts Gouv. Lely in staat en in de gelegenheid was, zulks te doen. Om dit te bewijzen, moeten we even in de politieke geschiedenis van dien tijd een blik kunnen werpen en daaruit bewijzen, dat niet de economie, doch wel de politiek de bacovecultuur voor Gouv. rekening heeft tot stand gebracht. De kool en de geit moesten tegelijkertijd gespaard worden.

Al wie geen vreemdeling in de geschiedenis der toenmalige Nederlandsche politiek is, weet, dat vóór 1902 de grootste leiders der liberale 2e Kamerleden waren de heeren Conrad en Lely. De heer Conrad stierf en tot 1902 was Lely de woordvoerder, dien men ontzien moest.

Het verloop is nagenoeg aldus geweest.

De plaats van den M. v. K. Cremer moest onder den anti-rev. leider Dr. Kuyper, door een anti-revolutionair worden ingenomen en voor de hand stond Jhr. v. Asch v. Wijck, bij wiens groeve Dr. K. zeide, dat hij (v. A. v. W.), geen genie was, doch een hard werker. Het gemis bij dezen zou worden aangevuld door het genie van Dr. K.

Het laat zich begrijpen, dat Jhr. v. A. v. Wijck zich niet in den drop wilde plaatsen. Hij gevoelde zijn zwakheid tegenover Lely, dus verkoos hij liever geen minister te zijn, zoolang Lely lid van de 2e Kamer was, of als hij het werd, moest Lely er niet zijn. Uit de Kamer Lely verdrijven, dat kon niet. Er moest een middel bedacht worden, om die hinderpaal voor v. A. v. W. uit den weg te ruimen. Wij zien nu in gedachte Min. Kuyper en Jhr. v. A. v. Wijck naar Lely's buitenplaats wandelen, liefst gearmd, om Lely den post van Gouv. van Suriname aan te bieden, en toen had voor het eerst het geval plaats, dat een A.-R. Cabinet een liberaal Gouverneur naar Suriname zond.

Het kamerlid Lely was niet zoo gemakkelijk te bewerken. En Dr. Kuyper deed het aas aan den haak, waarmee L. moest gevangen worden, en dat was — de tram in Suriname, door de Mij. „Suriname” met groote kosten ontworpen; van welke Mij. hh. Lely en de Gelder de oprichters waren. Lely vertrok als Gouverneur naar Suriname en de tram kwam tot stand. In het oog der aandeelhouders van de Mij. „Suriname” was Lely de promotor en zijn tijdelijk verlaten van het slagveld was vergoelikt; tegen het einde van zijn driejarig gouverneursschap zou hij toch weer in de Kamer gebracht kunnen worden.

Was het wonder, dat, toen Gouv. Lely met zulk een onstaathuiskundig voorstel als de Bacovecultuur in Suriname met Gouv. steun bij de hooge regeering aankwam, doch het onstaathuiskundige daarin niet zag, anders zou door het afstemmen van Lely's plan, deze zijn ambt als Gouv. neerleggen, terwijl door het aan te nemen, Suriname wellicht geholpen zou worden?”

Zóó licht dit „Nieuwsblad uit en voor Suriname”, zooals de ondertitel van Onze West luidt, de publieke opinie voor!

Een particuliere correspondent uit Beneden Para geeft in hetzelfde blad een gedetailleerde beschrijving van den moord, door een Britsch-Indiër, Sipersad Sing, op zijn landgenoot Harkison gepleegd. Men vraagt zich af, in welk land deze tragedie zich toch afspeelt als men het slot van de correspondentie leest:

.....De openbare macht werd ontboden en de gewonde naar het hospitaal vervoerd, waar hij kort daarna overleed en de moordenaar in hechtenis genomen, om na een paar dagen weer op vrije voeten te worden gelaten — tot op dezendag.

De moeder van het slachtoffer heeft, naar zij mij zeide, zich gewend, waar zij meende recht te krijgen, zelfs tot den procureur-generaal, die haar onvoldaan uit zijn kantoor verwijderde.

N.V. BERLITZ-SCHOOL Mij.

welbekend bij allen die met verlof in Nederland vertoeven.
Noordeinde alleen 42^B, boven Maison KRUL.
Telefoon 6318.

TALEN: DUITSCH, ENGELSCH, FRANSCHE, ITALIAANSCH, SPAANSCH ENZ.

door ontwikkelde leeraren, uit de desbetreffende landen, die eene zuivere uitspraak vrij van dialect bezitten.

Om teleurstellingen te voorkomen, lette men vooral op het juiste adres **Noordeinde 42b**, boven maison Krul.

Exploitatie-Maatschappij

PARKEN „GROOT-HAESEBROEK” en „OUD-WASSENAAR”.

Kantoor: **Willem de Zwijgerlaan 3**. Tel. Schev. 621.
Bijkantoor: **Electrische Centrale**, Ingang Oud-Wassenaar, Achterweg, Tel. 419.

Wie het geheele jaar door genieten wil van prachtige natuur en heerlijke lucht,

Wie lage belasting wil betalen en toch van het stadsleven wil genieten,

Wie rust verlangt na zijn werk
Die bouwt op „OUD-WASSENAAR” of „GROOT-HAESEBROEK”.

Grond tegen lage prijzen, zuivere zandbodem en drinkwater, electriciteit voor kracht en licht aanwezig.

Als proef kan in het uitstekend ingerichte en verwarmde HOTEL „KASTEEL OUD-WASSENAAR”, dat de geheele winter openblijft tegen billijk tarief pension worden genomen.

Geregelde **AUTOMOBIELDIENST** met Den Haag.
Inlichtingen ten Kantore der Maatschappij op Oud-Wassenaar of bij de Architecten der Mij. **Z. HOEK** en **J. TH. WOUTERS**, Waldeck-Pyrmontkade 133, Den Haag, Telefoon Haag 2608.

Opgericht

1840.

Pianohandel.

Hofleverancier.

Tel. 3689.

Hoofdvertegenwoordiger:

Kastner
AutoPiano's.

Schledmayer,
Ritmüller, Rachals,
Dörner.

ELECTR. PIANO's „VIRTUOS”.

ABONNEMENTEN OP ONZE NOTEN-ROLLEN-
BIBLIOTHEEK WORDEN DAGELIJKS AFGESLOTEN.

*Verhuren van Piano's en Vleugels door 't geheele land.

C. F. VAN DER DOES,

L. Houtstraat 9. Telef. 3689. DEN HAAG.

Heineken's Glazenwasscherij

STOOM JALOEZIEËN- en
ROLLUIKENFABRIEK. :-

Fabriek v. Geschilderde GORDIJNEN

in meer dan 500 dessins. □ □ □

„Klenus” Stofzuig- machine.

:-: HOF- EN RIJKSLEVERANCIERS. :-:

□ 'S-GRAVENHAGE. □

:-: KETTINGSTRAAT No. 6. :-:

TELEFOON 2478.

Sedert is die arme vrouw op het ziekbed geworpen, overstelt als zij is door verdriet en de bewustheid, dat haar geen recht zal worden gedaan."

Het geharrewar over den Royal Mail-dienst is, naar De West van 3 Januari bericht, geëindigd: „Het subsidie van de Engelsche regeering, govoegd bij hetgeen Demerara en andere Britsch West-Indische koloniën zullen bijdragen, is voldoende om het voortbestaan te verzekeren van den veertiendaagschen maildienst Southampton-Trinidad-Barbados-Demerara en omgekeerd.

Van af 4 Februari a.s. zal de Royal Mail geregeld om de veertien dagen van Demerara vertrekken. De vertrekdag valt dus op Zaterdag."

In hetzelfde nummer van De West leest men de volgende merkwaardige mededeeling:

„Een ontdekking. Welke verrassing de Guyana's soms opleveren, is onlangs weder in het naburig Demerara gebleken. Daar heeft men op betrekkelijk korten afstand van de hoofdstad (drie dagreizen), een klein meer ontdekt op een der hoogten van de zoogenaamde Blue Mountains in Groete creek. De naam doet denken aan Hollandsche origine: Groete kreek. Eigenaardig is ook de mededeeling, dat in vroegere jaren Hollanders in die streek kopermijnen zouden hebben ontgonnen.

Het meer schijnt een ouden kratermond te vullen. Aan den rand er van zijn overblijfselen van lava gevonden. Was het meer onbekend aan de menschen (alleen Indianen schijnen het bestaan er van te hebben geweten), het dierenrijk bleek er krachtig tegenwoordig. In het diepe water zwommen doksen (eenden), die niet de minste vrees toonden voor aanwezige alligators. Ook schildpadden werden opgemerkt, en sporen van tapirs. Een oord voor jagers om van te watertanden!

Dit alles zal wel spoedig anders worden, als het vermoeden juist blijkt, dat de formatie van het terrein wijst op de aanwezigheid van diamanten."

In verband met deze ontdekking worde gewezen op het bestaan van een oude kaart van Storm van 's-Gravesande, van het tegenw. Br.-Guyana, waarop vulkanen zijn aangeduid. Op dit oogenblik kan het niet worden nageslagen, of deze kaart is opgenomen in de verzameling van Amerikaansche zijde een 14-tal jaren geleden uitgegeven, in verband met het grensgeschil tusschen Venezuela en Britsch-Guyana, maar waarschijnlijk is dit wel.

In No. 7 van dit Weekblad werd melding gemaakt van de verrassende resultaten, door den arts P. Flu te Paramaribo verkregen bij de behandeling van lijders aan Jaws (Framboesia) met het nieuwe middel 606. In aansluiting daarmee wordt hier uit de N. R. Ct. van 24 Februari (Avondblad A) het volgende overgedrukt:

„.....De ziekte is een door spirochaeten veroorzaakte, met granulatiegezwollen gepaard gaande, huidaandoening, en een speciale therapie er van was tot nog toe niet bekend.

Uit een opstel van prof. Strong te Manilla in de Münchener Medizinische Wochenschrift blijkt nu, dat ook op de Filippijnen met salvarsaan bij lijders aan framboesia verbazingwekkende genezingen zijn verkregen. Bij de door Strong behandelde gevallen van framboesia was, zelfs wanneer er tertiaire verschijnselen met ulceraties waren, bijna steeds een enkele insputting van het middel voldoende, om genezing te verkrijgen. Alleen in twee gevallen — van de 30 — was een tweede insputting noodig.

Prof. Strong komt tot het besluit, dat salvarsaan „een ideaal specificum" tegen framboesia is. Drie of vier dagen na de insputting beginnen de granulaties te verdwijnen en in den loop van 10 à 20 dagen zijn zij gewoonlijk geheel weg en vormt zich een volkomen gladde gepigmenteerde huid op de plaats van de granulaties. Gezwollen van ettelijke centimeters middellijn en ongeveer 1 c.M. dikte verdwijnen in dien tijd zonder eenige plaatselijke behandeling. Bij de ernstige gevallen kan men het verdwijnen van de verschijnselen en de genezende werking slechts met het woord wonderbaarlijk bestempelen. Zelfs in gevallen, waarin hevig granulierende massa's of diepe verzwingingen aanwezig waren, genazen deze in 3 tot 4 weken. Na een half jaar had prof. Strong bij de genezen patiënten nog geen recidief waargenomen. Met het verdwijnen van den uitslag verbeterde ook de algemeene gezondheidstoestand."

WAT DE INLANDER ZEGT.

Een en ander over het ophouden van het gezag in Nederlandsch-Indië. — In verband hiermede wordt in een hoofdartikel, Pertimbangan, in de Perniagaan van 6 December 1910 no. 278, met 't oog op het ontslag nemen van zoovele Residenten in den laatsten tijd, o.m. geschreven:

Daar het Nederlandsch Opperbestuur aanstuurt op zelfregeering in Ned.-Indië, zal bij de a.s. bestuursorganisatie, Java in gouvernementen worden verdeeld, ieder bestuurd door een Gouverneur.

De Pemberita Betawi meldde, dat de Resident van Bantam zijn pensioen heeft gevraagd, welk voorbeeld wel spoedig gevolgd zal worden door meerdere zijner rasgenooten, aangezien zij, als niet voor den govèrn.rang in aanmerking komenden en zich niet aan de openbare schande van passeering wilstende bloot stellen, er de voorkeur aan geven zich tijdig uit het ambtelijke leven terug te trekken.

De schrijver vindt aanleiding deze opmerking te maken in verband met het feit, dat tal van bestuursambtenaren, zoowel hogere als lagere thans met pensioen of buitenlandsch verlof naar Nederland vertrekken, z. i. zonder andere redenen.

De invoering van de nieuwe bestuursorganisatie zal, volgens schrijver, het gevolg hebben, dat vele der tegenwoordige Residenten onder de bevelen van gouverneurs zullen komen te staan, en hunne vroegere zelfstandigheid zullen moeten prijsgeven, als zij in functie wenschen te blijven, eene nieuwe orde van zaken, waarvoor de oudere onder de Residenten, althans, als zij nog gevoel van eigenwaarde bezitten, wel zullen bedanken, en welke zij zeker volgaarne aan het opkomend geslacht ter naleving zullen overlaten.

De mogelijkheid is dan ook z.i. niet uitgesloten, dat in de toekomst tal van Residenten zullen worden teleurgesteld, waardoor het Nederl. bestuursprestige herhaaldelijk zal worden geschaad.

Meer in het bijzonder zal dit het geval zijn, wanneer die Residenten het vertrouwen hebben weten te winnen van de bevolking.

Bij het Inlandsch bestuurselement kan men, naar schrijvers meening, ook veel willekeur opmerken. Zoo ziet men o.a. menigmaal, dat een verdienstelijk Inlandsch ambtenaar van goede afkomst, bij het openvallen van de hogere functies, achter wordt gesteld bij iemand van lageren rang en jongeren leeftijd, doch van hogere geboorte.

Dit wekt een gevoel van wrevet bij den Inlander, als zou door het Nederlandsch bestuur verdienstelijk werk niet op prijs worden gesteld.

Gelukkig echter trekt de Inlander, ook al verstaat hij de Nederlandsche taal, zich deze openbare schande niet zóó sterk aan, als een teleurgesteld Europeesch besturend ambtenaar en eerstgenoemde weet er in te berusten, hopende, dat het Nederlandsch gezag in de toekomst de voorkeur zal weten te geven aan het intellect boven de afkomst.

Een andere schrijver, die zich „Neutraal" noemt, bevestigt in de Pemberita Betawi van 10 December 1910 no. 28 het bovenstaande in hoofdzak en wijst daarbij op het groote verschil van toestanden bij de Europeesche en de Inlandsche maatschappij.

In de eerste hebben alle ambtenaren, zegt hij, gelijke rechten, wordt bij de aanstellingen in den Staatsdienst gewoonlijk geen rekening gehouden met de afkomst, doch in de Inlandsche maatschappij wordt bepaald veel onderscheid gemaakt tusschen lieden van hooge geboorte en die uit het gewone volk.

Een verdienstelijk Inlandsch landsdienaar uit het gewone volk kan, z.i., niet in aanmerking komen voor betrekkingen van Regent en Pati en zich dus ook niet als „voorbijgegaan" beschouwen, wanneer een ander, hooger in stand, tot die voorname functiën wordt geroepen, omdat daardoor zijne rechten eigenlijk niet worden aangetast.

Onder dat licht bezien, heeft dan ook, volgens schrijver, een passeering voor een Europeesch bestuursambtenaar een heel wat pijnlijker karakter dan voor een Inlander.

Gebrek aan invloed der Inlandsche Pers. Het Indisch drukpersreglement houdt de schrijvers van courant-artikelen in de Inlandsche nieuwsbladen wel wat erg streng in de hand, zegt de schrijver van het artikel, voorkomende in de Sinar Borneo van 17 December 1910 no. 97.

Volgens dit reglement toch zijn de rechten dier schrijvers z.i. al zeer minimaal. In elk geval mag iemand, die lust mocht gevoelen om zijn pen eens wat aan te scherpen, wel de nodige waakzaamheid betrachten, bij de bekendheid, dat het moeielijk is, de voorschriften te ontduiken van eene Wet, die steeds het oog op dergelijke schrijvers houdt gericht.

De gestrengheid dezer wet wordt in de eerste plaats gevoeld door de verantwoordelijke hoofdredacteurs der Nieuwsbladen, en het laat zich, volgens den schrijver, wel verklaren, dat deze dikwijls van vele der bij hen opkomende goede gedachten geen melding maken in de bladen en verschillende in hun oog scheeve toestanden daarom maar laten, zooals die nu eenmaal zijn.

Wel geven die Redacteurs gewoonlijk hunne

Speciale inrichting tot het vervaardigen van OVERHEMDEN en ONDERGOEDEREN, naar maat of volgens model.

G. Lörker

DEN HAAG, Hoogstraat 32-32a.

DE BAS & Co.

BANKIERS

NOORDEINDE 64c :: 'S-GRAVENHAGE

BELASTEN ZICH MET
ALLE BANKZAKEN.

SAFE-INRICHTING.

GROENEMEYER EN WESSELING

IN EFFECTEN EN ADMINISTRATIËN

TELEGRAM-ADRES:
„GROEWES".

TELEF. INTERC.:
4248.

TOUSSAINTKADE 32^D . . . DEN HAAG

MAISON DROUOT

□ □ DEN HAAG □ □
LANGE HOUTSTRAAT 7 en 2.1-: TELEF. 753.
GROOTSTE INRICHTING
TOT COMPLETE MEUBILEERING
BEHANGERIJ - STOFFEERDERIJ - EIGEN
MEUBELFABRIEK - ANTIQUITEITEN EN
□ □ KUNSTVOORWERPEN. □ □

ONZE KUNST

Geïllustreerd Maandschrift voor Beeldende Kunst.

HOOFDREDACTEUR: DR. P. BUSCHMANN JR.

Inhoud van No. 12, December 1910:

Joh. Cohen Gosschalk: F. Hart Nibbrig. — J. O. Kronig: De schilder Mancadan. — Kunstberichten, uit Antwerpen, Haarlem, Leiden, enz. — † Van der Stappen. — Boeken en Tijdschriften.

PLATEN: 1 reproductie van het portret van F. Hart Nibbrig, door Joh. Cohen Gosschalk. — 11 reproducties naar werken van F. Hart Nibbrig. — 4 reproducties naar werken van J. Mancadan.

Omslag- en tekstversiering van G. W. DIJSSSELHOF en PROF. ED. PELLENS.

ONZE KUNST verschijnt maandelijks in afleveringen van minstens 50 pagina's tekst en platen, en kost f 12.50 per jaargang.

Van af jaargang 1909 verschijnt een genummerde PRACHT-UITGAVE à f 25.— per jaargang. Nadere inlichtingen verstrekken de uitgevers.

VRAAG PROEFNUMMERS.

L. J. VEEN — UITGEVER — AMSTERDAM.

oogen en ooren goed den kost, maar zij houden, bij het bekendstellen van toestanden in het openbaar, rekening met de gevaren, welke hen bedreigen. Zij zijn dan even onschadelijk als de blinden en de dooven in onze maatschappij, min of meer invalide. Kracht kan van hen al heel weinig uitgaan, en mocht dit bij uitzondering eens plaats hebben, dan nog komt die in geen vergelijking met de kracht, welke uitgaat van het bezit van kapitaal.

WAT DE CHINEES VERTELT.

Chin. winkeltoestanden in Ned.-Indië. In de Chinese winkels in Ned.-Indië kan men waarnemen, dat vele der daarin aanwezige employé's herhaaldelijk de bestaande gebruiken overtreden. De schrijver van het artikel in de *Pewarta Soerabaja* van 25 November 1910 no. 239, schrijft dat leit toe aan de omstandigheid, dat de Chinese winkeliers de voorkeur geven aan het in dienst nemen van talrijk personeel met gering loon boven een klein aantal geschikt personeel met eene behoorlijke bezoldiging.

Men ziet het zoo dikwijls in de Chinese toko's dat, hoewel de te verrichten arbeid best door één linke werkkracht zou kunnen worden geleverd, de winkelhouders 4 à 5 personen er voor in dienst neemt tegen een minimum-loon. Dit heeft tengevolge, dat de gedachtengang dier lieden, ook met het oog op de dikwijls moeilijke geldelijke omstandigheden, waarin zij en hun gezin verkeeren, meer gericht is op de geringe bezoldiging dan op hun plichtmatig werk, dat daardoor schade lijdt en waardoor allicht het inboeken van zekere posten wordt vergeten, of wel een post twee maal in de boeken wordt opgenomen, dan wel dat de cijfers met opzet foutief worden geplaatst.

De schrijver van het artikel beveelt daarom den Chineesch winkeliers ten zeerste aan om ten deze meer de gebruiken der Westerlingen te volgen, en liever één bekwaam en zeer geschikt persoon in dienst te nemen dan tien onontwikkelde individuen. In de toko's van Europeanen, zelfs in de groote, wordt met een personeel van één schrijver, één kassier en 2 mandours volstaan, terwijl de Chinese toko's, werkende bijv. met een kapitaal van f 5000.—, voor dienzelfden arbeid 25 personen in dienst neemt op een loon, varieerende van f 5.— tot f 30.— 's maands. Bij dit hoogste loon zelfs, kan men van de zijde van den werknemer, die dagelijks eene belangrijke hoeveelheid goederen ontvangt en verkoopt, geen groote eerlijkheid en veel goede trouw verwachten, waar het algemeen bekend is, dat zulk een persoon gewoonlijk van dat bedrag eene huishouding met tal van kinderen heeft te onderhouden en hij bovendien nog de huishuur moet voldoen.

De Europeesche winkelhouder denkt over dit onderwerp heel anders en beter. Inlanders in zijn dienst ontvangen een loon van f 20.— tot f 75.— 's maands, mits zij geschikt zijn voor hun werk. Daarvan kunnen zij behoorlijk rondkomen en misschien bij goed beheer ook nog wel wat overleggen. Bij zulke lieden met voldoende loon komen geene valsche gedachten op, vooral niet als hun dit loon maandelijks regelmatig wordt uitgekeerd. Betrekkingen van mandoer gaan bij zulke handelsfirma's zelfs in de familie over, waardoor zij belang krijgen bij den voorspoed der handelsonderneming en waardoor de wederzijdsche belangen van werkgever en werknemer in zeker evenwicht worden gebracht.

De Chinese winkelhouders zouden wel doen evenzoo te handelen en moeten er niet tegen opzien de noodige gelden voor bezoldiging van hunne employé's ter beschikking te stellen. Maar dan zal men ook moeten afzien van hazardspel-neigingen, waardoor dat ondergeschikt personeel dikwijls niet de helft van de hoeveelheid rijst krijgt, welke het, volgens de gemaakte afspraak, toekomt.

Opheffing van enkele oude gebruiken der Chinezen in Ned.-Indië. In no. 270 van hetzelfde blad dringt dezelfde schrijver er sterk bij de Chinezen op aan, om, hoewel het gebruik van het tandenvijlen der Chinese meisjes bij hun huwelijk meer en meer afneemt, deze bijgeloovige instelling nu toch zoo spoedig mogelijk geheel en al op te heffen.

Ten eerste is deze operatie eene vrij pijnlijke voor die meisjes, en ten tweede zijn daaraan, met het oog op de daarbij te geven feestmaaltijden, vrij groote onkosten aan verbonden. Op een matje uitgestrekt, wordt links en rechts in de geopende mondholte van de patiente een rond stuk hout gebracht en daarna de tanden met zekere gereedschappen zoodanig gevijld, dat zij allen eene gelijke hoogte bereiken. Deze gereedschappen van Inlandsch maaksel zullen zeker wel niet antiseptisch worden behandeld door den Inlander, die de operatie bewerkstelligt, terwijl ook medische reinheid allicht bij dezen uit het oog worden verloren. Het tandvleesch

zwellt sterk op, met het uittrekken van een kies of tand is soms wel één uur gemoeid, en de overblijvende tandenreeks is gedurende meer dan één maand tijds zóó gevoelig, dat men elk hard voedsel moet vermijden en het nuttigen van zuurachtige vruchten niet kan verdragen. Ook worden de meisjes door de aan vaste gewoonten hechtende ouders gedwongen, betel te kauwen, waarbij deze in de werkelijke veronderstelling verkeeren, dat zulks door de menschen fraai wordt gevonden.

De schrijver deelt dit gevoelen in geen enkel opzicht en is van meening, dat, al sleep men de tanden geheel en al af en al gebruikte een Chineesch meisje ook 1000 betelpruimen per dag, zij toch leelijk zal blijven, zoolang die slechte gewoonten gehandhaafd blijven.

Dan zijn de Europeesche meisjes heel wat anders, zegt hij. Deze verzorgen en onderhouden hun gebit op behoorlijke wijze en blijven mooi, wanneer de natuur haar met een fraai gelaat heeft begunstigd.

Een schoon Chineesch meisje wordt door het tandenvijlen en het betelkauwen beslist leelijk en daarom moet men deze ouderwetsche gebruiken tegelijk met het dragen der haarvlecht door de Chinese mannen zoo spoedig als maar mogelijk is opheffen.

Een sterk staaltje. In het te Soerabaja verschijnend Chinesech blad *Han Boen Sin Po* wordt een brief, die door den waarnemenden Chineesch gezant, den heer Tang (de werkelijke gezant, de heer Lou, is nu in China) gepubliceerd, waarin deze zich verheft op de diensten welke hij den Chinezen in Ned. Indië zou hebben bewezen.

't Was ten gevolge van zijn aandringen geweest — zegt hij — dat de Nederlandsche Regeering heeft toegegeven aan den aandrang der Chinese, om aan de „tyranieke" Chineez-wetgeving een einde te maken en zij nu nieuwe bepalingen (de bekende drie ordonnanties tot wijziging van het passen- en wikenstelsel) heeft uitgevaardigd.

Verder schreef hij daarin, dat de Chinese regeering thans met alle macht zou gaan aandringen op verandering der politie-rechtspraak, instelling van consulaten, vermindering van belasting, regeling van het onderdaanschap, enz.

De Java bode, die hiervan melding maakt, en de meeste Nederl. bladen, die dit bericht overnamen, dringen ten sterkste er op aan, dat onze regeering zich nu zoo spoedig mogelijk duidelijk uitspreke over de Chineez-kwestie in Nederl.-Indië.

Een vorstelike gift. Chinezen, die in den vreedende een fortuin vergaren, willen wel eens royaal zijn. Dit is dezer dagen weder te Singapore gebleken. Daar schonk towkay Leong, lid van den raad der geconfedereerde maleische staten aan het fonds ter herdenking van Koning Edward VII 10,000 dollars. Het fonds zal dienen tot uitbreiding van de Singapore Medical School.

Van Vreemde Koloniën.

CHINEESCHE KWESTIËN.

Aansluitende aan hetgeen hierover door ons in het vorige weekblad is opgemerkt, geven wij, nu het geschil tusschen Rusland en China in der minne geschikt schijnt te worden, eenige aanwijzingen hoe men zich buiten ons land warm maakt om het hoogst belangrijke Chinesech-Nederlandsche conflict, dat ons Nederlanders zoo koud laat alsof er geen ernstige belangen bij op het spel staan.

Volgens de Agence d'Extrême Orient beschouwt de Chinese regeering verdere onderhandelingen met Nederland als tamelijk doelloos. China is tot de uiterste grens gegaan. Het afbreken der diplomatieke betrekkingen moet voor de deur staan.

Volgens La Dépêche Coloniale zou, in verband met de politieke moeilijkheden de Javasuiker een boycott in China bedreigen. Japansche suikerhandelaars zouden dit mede bevorderen, om een uitweg te zoeken voor de Formosa-suiker. Dit zou voor de Java-nijverheid een groote slag zijn, daar vooral in Canton en To Kin groote hoeveelheden worden ingevoerd.

La Revue Jaune geeft beschouwingen over de Chinesech kwestie, waarvan de hoofdrichting gekenschetst is in deze woorden: „Na een bezit van drie eeuwen erkent Nederland, dat de verkregen uitkomst gering is! Dit geeft ons recht te denken, dat in Azië weldra landen die hun zelfbestuur behouden hebben in ontwikkeling verder zullen zijn dan die, welke de weldaden ontvingen hebben van het beschermend koloniaal vernuft van het Westen." Men leze deze zinsnede hier, zooals wij haar ge-

PEEK & CLOPPENBURG
 - Wagenstraat 12-14-16 -
 Spuistraat 13 - DEN HAAG.
 VERDER IN ALLE STEDEN.

□ HEEREN- en KINDERKLEEDING □
 □ UITRUSTINGEN □
 HOEDEN HEMDEN ONDERGOEDEREN

Verschenen de **DERDE DRUK** van:
**De Africhting van den Politiehond,
 den Ambulance- en Oorlogshond.**

EENE BEKNOPTTE HANDLEIDING
 DOOR
M. KESSLER.

Bekroond met den **Eersten Prijs** op de XXVe Internationale Honden-Tentoonstelling van „CYNOPHILIA", - gehouden van 22-24 April 1910 te AMSTERDAM. -

1e Druk December 1908.
 Prijs geb. f.1.25 2e Druk Februari 1909 Prijs geb. f.1.25
 3e Druk April 1910

UITGAVE DER N. V. ELECTRICHE DUKKERIJ „LUCTOR ET EMERGO" DEN HAAG :: TEL. INTERC. 4424.

LE EERSTE ROTTERDAMSCH E N V E N S VERZEKERING.

ROTTERDAM,
 Oudehavenkade No. 1, Plan C.
 Hoofdvertegenwoordiging in Nederl.-Indië:
 De Heeren VAN HEUSDEN en MEES,
 Kali-Besar, Batavia.
 Zeer vrijgeevige Polisvoorwaarden.

MEUBELFABRIEK BRED A. BEHANGERIJ.
BOSCHRIJKE OMGEVING.
 ▼ ▲ ▼
Woninginrichtingen in huur.
 Groote Markt 50. **P. HEIJMAN.**

Nieuw Loterijspel f 0.75
Vragen en Antwoordspel " 0.60
Hollandsch Namen-quartet " 0.90
 De bekende Besique-spelen in roode étuis, met duidelijke Hollandsche verklaring:
 2 pers. f 1.00, 3 pers. f 1.50, 4 pers. f 1.80.
Een nieuw Patience-spiel met kaarten voor 1-4 personen in étui f 1.40.
ALOM TE BEKOMEN.
 Uitgever **J. J. SLEIJSER, LEIDEN.**

ONTWAKING
 ALGEMEEN MAANDSCHRIFT VOOR LETTEREN,
 KUNST, SOCIOLOGIE EN WETENSCHAP.

ONDER REDACTIE VAN:
 GEORGES EEKHOUD, JACQUES MESNIL, LOD. BAECKELMANS, ARY DELEN, WILLEM GIJSSELS
 : OSCAR SIX, GUSTAAF VERMEERSCH.
 BESTURDER: SEGHER RABAUW.

Uitgave van: „t Kersouwken" te Antwerpen.
 Administr. voor Holland: Overtoom 442, Amsterdam.
 Prijs per jaargang van 12 afleveringen f 3.—.
 Losse afleveringen f 0.30.
 PROSPECTUS en PROEFNUMMERS op aanvraag GRATIS.

ven, alleen als staaltje van het warm loopen over de kwestie, die ten onzent niemand schijnt te interesseeren.

**

De Javabode heeft uitvoerig uiteengezet hoe de Chinese diplomatie de draden harer bemoeienis en inmenging al meer en meer over geheel Indië spant, door bemiddeling van vereenigingen, die in naam slechts op handelsdoeleinden gericht zijn maar inderdaad politieke beteekenis en bedoeling hebben.

**

Van zeer uiteenlopende zijden wordt gewezen op de gisting, die in alle kringen der Chinese bevolking valt waar te nemen tegen al wat Europeesch is. Deze zal er allicht leiden tot een sterker opvlammen van hangende politieke buitenlandse geschillen.

**

La Dépêche Coloniale eindigt een beschouwing over het geschil aldus: De Chinese regering heeft het uiterste gedaan om tot een minnelijke schikking te komen, maar zij is op een onverzettelijke tegenstand gestuit en zal elke verantwoordelijkheid kunnen afwijzen bij de breuk die op komst is.

Wij kunnen niet oordeelen; niet beslissen. De regering zegt, dat wij moeten geduld oefenen, totdat de onderhandelingen geëindigd zullen zijn. Hoe staat het hiermede nu?

De Regeering zij de opmerking aandachtig die op de eerste bladzijde van het Voorloopig Verslag van de Commissie van rapporteurs is gemaakt, naar aanleiding der jongste Koloniale begroting, t. w., dat de Regeering „niet genoeg doordrongen is van het besef, dat in het bestuur van Indië in korten tijd groote veranderingen moeten komen, wil ons land duurzaam zijn invloed op de ontwikkeling der kolonie behouden.”

TEGENSTELLINGEN.

In tegenstelling met hetgeen men ten onzent ziet gebeuren, waar de kleine man, de arbeidende klasse zich niet naar de koloniën verplaatst, maar waar het vooral de midden-klasse onzer samenleving is die een toekomst in Indië gaat zoeken, in tegenstelling hiermede worden in de oudere der groote Britsche overzeesche gebieden hoe langer hoe meer de burgers der middenklasse van het moederland afgewezen. Canada en Australië toonen bepaald een minachting voor de onderdanen van het Vereenigd Koninkrijk; wat zij aan nieuwen ondernemingsgeest toelaten, trekken zij liever van Amerika. De minister Lloyd George drukt dit uit, door de verklaring dat men de afstammelingen van baronnets en lagere adel liefst aan den dichtstbij staanden boom ophangt.

Lord Cranworth verklaart: Onze zoo volprezen openbare school is in de oogen der Canadeezen en Australiërs een prul.

In die landen vraagt men om bekwame arbeiders meer dan om leiders, de gewone arbeiders zijn er

FEUILLETON.

Chineesche Huwelijksgebruiken.

Aan dit onderwerp wijdt De Javabode van 24 November 1910 no. 270 een uitvoerig artikel, waaraan wij het volgende ontleenen:

Mogen Westersche invloed en beschaving vooral in den laatsten tijd belangrijke verandering in China teweeggebracht hebben, weinig of niets is daarvan merkbaar, waar het 't punt plechtigheden en ceremoniën geldt. Nog steeds komt in China geen huwelijk tot stand zonder de tusschenkomst en hulp van een middelaar, die groot vertrouwen geniet en zeer goed met de aangelegenheden der beide partijen bekend is of behoort te zijn. Men denke hier niet aan 't zeer zeker ook voorkomende minderwaardige bedrijf van enkel en alleen uit winstbejag of eigenbelang handelende koppelaars of koppelaarsters. Hun handel bepaalt zich voornamelijk tot het koopen en verkoopen van slavinnen, daar brengt de verarmde, geen uitkomst meer wetende Chinees zijn dochter.

Dikwijls gaat men, terwijl de kinderen nog zeer jong zijn, reeds tot hun verlovings over en ontvangt het meisje bij die gelegenheid van haar verloofde armbanden, die haar door haar vader langs den weg van den middelaar overhandigd worden (daar n.l. de vaders elkaar vaak alléén bij name kennen, gaan alle wederzijds gewisselde geschenken en correspondentie door zijn hand).

Wat de personen betreft, ten behoeve van wie dit alles gedaan wordt, van deze kan men zeggen, dat bij hen, over hen en zonder hen beslist wordt, ook bij verloving op lateren leeftijd. Als door daartoe bevoegde autoriteiten gelukkige dagen zijn uitgeko-

welkom, ja nog in duizentallen noodig, maar wie er overigens komen wil moet een technisch zeer goed onderlegd persoon zijn, geen man die van alles wat weet en fortuin wil maken alleen door chef te spelen.

De Canadeezen en Australiërs vragen voorts ook om blijvers; wie hun land slechts goed genoeg vindt om er even een fortuin vandaan te halen, die vinden zij niet goed genoeg voor hun land. Ook dit vormt een tegenstelling met hetgeen de Nederlanders voor Indië zijn en Indië voor de Nederlanders is, hierbij is er echter op te wijzen, dat het klimaat van Zuid-Australië en Canada de kolonisten, wat fysiek, levenswijze, enz., enz. betreft, het blijven veel gemakkelijker en aanlokkelijker maakt, dan voor de tropische landen het geval kan zijn.

Ligt in dien afkeer van Engelschen toeloop weer een aanwijzing van klimmend besef van mondigheid der genoemde kroonkoloniën, als troost voor de jongelingschap, die, uitgesloten van het erfdeel der vaderen, dat aan den ouderen broeder ten deel is geweest, in de koloniën zich een eigen erfdeel wil vergaren, wachten andere gedeelten nog op baanbrekers. Lord Cranworth wijst hen dan ook daarheen, en noemt in het bijzonder Oost-Afrika. In die nieuwe landen, waar nog alles te doen, alles te beginnen is, zijn durf, ondernemingsgeest, karakter nog de voornaamste eischen om te slagen en om goed werk te verrichten als pionier.

BRITSCHE KOLONIËN.

Nieuw-Guinea. — Behalve de Engelsche expeditie die op Nederlandsch gebied werkzaam is, is den 18en Nov. 1910 nog een uit Port Moresby aan de Zuidkust het binnenland ingetrokken onder Stanforth Smith. Van deze op Britsch gebied blijvende onderneming is sedert 7 December niets meer vernomen. Daarna werd een poging gedaan om haar op te sporen, maar ook van de na gezonden is niets meer gehoord. Er loopen geruchten, dat de deelnemers door inboorlingen zouden zijn afgemaakt. Officieel is dit nog niet bevestigd.

**

In het program voor de rijkskonferentie waar de brandende vraagstukken voor de kroonkoloniën behandeld zullen worden, treft de afwezigheid van het (nu ingetrokken) voorstel van Z.-Afrika om de voorkeursrechten, die uit de zelfbesturende gewesten den handel van Engeland toevloeden, te vervangen door bijdragen, welke in de staatskas zouden komen en voor den vloot en verdedigingsdoeleinden bestemd zouden worden, alsmede de afwezigheid van eenig voorstel van Canada uitgegaan. Toch zullen er belangrijke punten ter sprake komen, die wij t. h. t. in deze rubriek tot hun recht zullen laten komen.

**

Serawak. — Vyner Brooke, de troonopvolger van den heerschenden radja van Sarawak in N.-Borneo, is te Londen in het huwelijk getreden met een dochter van den Engelschen staatsman lord Esher. De

zen voor de verschillende nu volgende plechtigheden, wordt door den vader van den verloofde aan den vader van 't meisje toegezonden het in zeer fraaie termen opgestelde huwelijkscontract, waarbij een ander, rood papier gevoegd is met de namen der geschenken, die tegelijk aangeboden worden. Tevens wordt op dien dag uitbetaald een som gelds, op dat papier vermeld, die eigenlijk niets anders is als de (vroegere) koopsom van de bruid. Een koopsom van honderd, honderdtwintig dollars geldt als tamelijk veel. Door den vader van de bruid wordt een dergelijk contract gestuurd, waarbij ook geschenken, echter geringer in aantal, daar de eigenlijke bruidschat of uitzet, meestal bestaande uit zeer waardevolle voorwerpen, soms ook een huis, een stuk land of een som gelds, eerst gegeven wordt op den dag van het huwelijk of daarna. Na het wisselen van deze contracten volgen op de daarvoor uitgekozen gelukkige dagen de plechtigheden van het maken van 't huwelijksbed, het muskietengordijn en de staatsiekleeren.

De tijd der verloving is overigens niet een van de aangenaamste voor de bruid en allesbehalve een tijd van kennismaking met haar aanstaanden man en diens familie. Is de vrijheid der vrouw over 't algemeen in China van weinig beteekenis, tijdens haar verloving is die tot nihil gereduceerd. Zelden of nooit gaat zij uit en zoo zij dit doet, is 't steeds in een gesloten draagstoel.

Het glanspunt van de huwelijksceremoniën, waaromheen zich alles concentreert, is het brengen van de bruid uit het huis harer ouders naar dat van haar schoonouders. De processie is pronkerig en bont.

De stoet wordt gesloten door vrienden en kennissen. Onder een oorverdoovend getoeter en lawaai van het onooglijke troepje muzikanten dat meetrekt, na-

P. ABRAHAMSON,

HOFFJEWELIER,

VEENESTRAAT 27. SPUISTRAAT 56/58. PRINSESTRAAT 34.
Tel. 2515. Tel. 40. Tel. 2823.

— DEN HAAG. —

INKOOP tot de hoogste waarde van INDISCHE BRILLANTEN, DIAMANTEN, GOUD, ZILVER en PLATINA. TAXATEUR.

PERZISCH IMPORTHUIS LA HAYE.

NOORDEINDE 11. — Téléphone 6008.

Maison la plus ancienne et la plus importante de cette ville, dont les tapis d'Orient, importés directement et garantis authentiques, forment l'Unique Spécialité à l'exclusion de toute imitation.

Réparation des Tapis.

MARTON KULCSAR.

MAISON SPÉCIALE DE TROUSSEAUX ET LAYETTES

NOORDEINDE 6 DEN HAAG
vis à vis Plaats **BERNARD DRABBE** - Tel. 2162 -

Specialiteit INDISCHE UITRUSTINGEN.

Dunne Lingerie's, Katoenen Damast Tafelgoed, Bedlakens, Sloopen en Goelings in gegarandeerde Indische Maten.

∴ BOEKJES MET VOLLEDIGE OPGAVE GRATIS. ∴

MEERTENS & VAN HENGEL, PIET HEINPLEIN 1.

(Halte lijnen 2, 3 en 5). Tel. No. 3218. 's-GRAVENHAGE.

Passage-Bureau. Bespreking voor Passages voor de verschillende Stoomvaartlijnen naar Indië, Amerika, enz.

Inlichtingen worden gratis verstrekt. Belasten zich met Assurantie en Commissies.

Vertegenwoordigers van het Bureau voor Handel en Reisverkeer Nederlandsch-Indië.

Hoofdkantoor Batavia **KONINGSPLEIN!** Voor Hotels en Pensions, gelegenheid tot het sluiten van overeenkomsten voor het logeren van uit Ned.-Indië komenden. Idem Kostkinderen.

NIEUW! ACTUEEL! DE GROOTE ILLUSIE

DOOR NORMAN ANGELL

GEAUTORISEERDE UITGAVE VERTAALD ONDER
TOEZICHT VAN DR. L. A. J. BURGERSDIJK JR.

Dit hoogst belangrijke werk vindt zijn oorsprong in een brochure, die het vorig jaar in Engeland het licht zag onder den titel:

„EUROPE'S OPTICAL ILLUSION”.

De belangstelling die deze brochure in Engeland wekte en de aard der besprekingen die zij in het leven riep, had tot resultaat, dat de schrijver het onderwerp nu veel ruimer en breeder behandelde en daardoor een juist denkbeeld geeft hoe de kansen voor een oorlog tot een minimum gereduceerd worden.

Het is te verwachten, dat er eene meer dan groote belangstelling voor dit boek zal zijn, daar waar in de laatste jaren zooveel worden beziggehouden door de gedachte

OORLOG OF VREDE.

Voor allen die in dit onderwerp belangstellen zal dit wel bestudeerd vraagstuk een goed inzicht geven van den tegenwoordigen toestand der groote mogendheden onderling.

Prijs ingenaaid f 1.90.

Uitgave van A. W. SIJTHOFF'S UITGEVERS-MIJ., Leiden.

koninklijke familie van Groot-Brittannië gaf, door geschenken, blijk van haar belangstelling.

Het hof van arbitrage heeft in de bekende Savarkar-zaak beslist, dat Engeland niet gehouden is Vinyak Damodar Savarkar aan de Fransche regering uit te leveren.

Te Kaapstad is een maatschappij tot stand gekomen, die, met een belangrijk kapitaal, de walvischvangst zal gaan drijven op de westkust van Zuid-Afrika. Zij begint dadelijk met een vloot van 5 schepen, waarvan één wordt ingericht als fabriek, om de producten dadelijk te bereiden en gereed te maken voor verdere verwerking. Met het bedrijf zal in Mei reeds worden begonnen.

FRANSCH KOLONIËN.

De gouverneur van de Fransche bezittingen in Océanie heeft den invoer van alcoholische dranken verboden voor de inlanders van de eilanden Tubai, Raivavac en Rapa. Ieder, die deze dranken verkoopt, ruilt of verstrekt, zal een boete tot 100 fr. of een gevangenisstraf tot twee weken kunnen krijgen. De verboden dranken zullen alleen met bijzondere toestemming daarheen verscheept mogen worden.

Een maatregel van weinig beteekenis, als hij alleen deze, ver weg in de Stille Oceaan gelegen, eilanden betreft, een begin van groote beteekenis, als het op de aanwijzing van een stelsel mocht duiden.

PORTUGEESCHE KOLONIËN.

De cholera-epidemie, die Madeira zoo lang geteisterd heeft, schijnt eindelijk uitgewoed te hebben. Vreemde schepen loopen weer de haven binnen zonder bijzondere voorzorgsmaatregelen.

Freyrie de Andrade viel als gouverneur van Mozambique niet in den smaak der kolonie, maar werd toch door 't Republikeinsche bewind herbenoemd. Dan maar op de in Portugal gebruikelijke manier protest aangetekend: in Lorenzo Marquez werden de redactiebureaux van de bladen, die op de hand van de Andrade waren, bestormd en vernield door een menigte ontevreden. Het heeft geholpen! Accedvo Silva, voorzitter van het comité voor publiek credit in Lissabon, is nu tot gouverneur benoemd.

AMERIKAANSCH KOLONIËN.

Prof. Strong te Manilla is door onderzoekingen op de Filippijnen tot eenzelfde resultaat gekomen, als door Dr. Flu in Suriname vastgesteld kon worden, wat betreft de genezing van framboesia tropica, door salvarsan. Met dit middel van den Duitschen prof. Ehrlich en den Jap. doctor Hata, zijn verbazende genezingen van deze huidaandoening, zelfs in hardnekkige gevallen, verkregen.

DUITSCH KOLONIËN.

Men zal zich herinneren, dat wij melding maakten van den in October op het districtshoofd Boeder en

dert men het huis van de bruid, waar eensklaps op verschillende plaatsen tegelijk een lang aanhoudend en helsch geknetter van zevenklappers, voetzoekers, enz., losbarst als welkomstgreet voor de komenden.

De bruidsstoel wordt naar binnen gedragen en neergezet in de groote zaal, vlak tegenover de huisgoden en tabletten der voorouders. Daarna wordt de toestroomende menigte nieuwsgierigen naar buiten gedreven en de deur gesloten.

De twee jongens uit de processie, die de lantarens van den bruidegom dragen, zetten deze neer naast twee van denzelfden vorm, die de bruid toebehooren, waarop de vader deze vier omwikkelt met een rok van zijn dochter.

Als dit is afgelopen, wordt het jonge bruidje binnengeleid. Plomp en houterig in haar nieuwe, kleurige bruidskleed, de groote staatsiemus op het hoofd, waarvan de lange franjes afhangen over het betraande en rood geschreide gelaat, strompelt ze op de eng gebonden liliputterig kleine voetjes naar een voor haar gereed gemaakte zetel tegenover den draagstoel. Voortdurend moet zij ondersteund worden door de oude vrouw, die haar geleid en die haar belet te vallen, als zij bij den draagstoel gekomen, daarvoor een diepe, eerbiedige buiging maakt. Aan het gesnik en gehuil van beiden, vooral van de dochter komt bijna geen eind. Onderwijl plengt de vader een beker wijn als offer aan den god van den draagstoel en brandt wierook ter zuivering of voorkoming van kwade invloeden. Dan windt hij tenslotte nog een rood zijden lap om het hoofd van zijn dochter, om te verhinderen, dat zij op haar locht iets ongunstigs zou zien. Daarna wordt zij in haar draagstoel geholpen en gaat men in dezelfde volgorde, waarin men gekomen is, naar

3 beambten te Ponape, in de Oost-Karolinen, gepleegden moord. Hoewel het aantal verzetsmannen slechts als een 250-tal opgegeven werd, niet rijklijk van vuulwapens voorzien, was het toch zaak het herstellen der rust niet te licht op te vatten, aangezien het bergachtige eiland meerendeels met maagdelijk bosch bedekt is, zoodat de strijd zelfs tegenover een kleine bende eigenaardige bezwaren kon opleveren. De expeditie, belast met het breken van het verzet, schijnt naar wensch te zijn geslaagd; volgens een telegram heeft een landingsdivisie van drie oorlogsschepen, den 26en Januari, de verschanste stelling der inboorlingen stormenderhand genomen. Daarbij zijn een luitenant $\frac{1}{2}$ en 1 matroos geneuveld en 3 matrozen zwaar gewond. De vijand werd verstrooid. Vele der verzetslieden kwamen zich daarna overgeven, o. h. 6 der belhamels.

Oost- en West-Indisch Literatuur-overzicht.

In Portugeesch-Timor.

Pastoor H. Mathysen schrijft in de jongste berichten van den Sint-Claverbond over een reisje naar Portugeesch-Timor, ondernomen van het Nederlandsch gedeelte uit. Enkele bijzonderheden uit dat reisverhaal laten wij hier volgen.

In het Nederlandsche gedeelte van Timor is slechts één katholieke missiepost, daarentegen bevinden zich in Port-Timor 15 van die posten, die alle onder de jurisdictie staan van den Bisschop van Macao (een kleine Portugeesche bezitting op de Oostkust van China, dicht bij Hongkong). Op alle scholen leeren de kinderen Portugeesch; de schr. juicht dit toe, omdat, als de Inlanders eene Europeesche en dus beschaaft taal ook maar half kennen, dan kan men hen veel gemakkelijker een menigte denkbeelden en begrippen bijbrengen, die men hen zonder die kennis nooit kan doen begrijpen.

De vertegenwoordigers van het Portugeesche bestuur zijn militairen; de commandantswoningen zijn in den regel omgeven door een vierkanten of langwerpigen steenen muur, met bastions op de hoeken, die door de bevolking in onbetaalden arbeid worden opgericht; ook het aanleggen van wegen, welke goed worden onderhouden, geschiedt door inboorlingen in onbetaalden heerdienst.

Van de wijze, waarop de bevolking gedwongen wordt, geeft de schr. een merkwaardig staaltje. „Den volgenden dag — zegt hij — waren we getuigen van een strafuitvoering. Om 9 uur werden twintig lui, de handen gebonden, vorgebracht. Dezen hadden niet voldaan aan den oproep om aan de wegen te werken; zelfs hadden sommigen hunner zoo werd verteld, de oproepers met steenen gooid. Ze werden voor de tafel van den commandant op een rij geplaatst en daarna een voor een ondervraagd, waarom zij niet aan de oproeping voldaan hadden. De meesten konden geen afdoende reden voor hunne weigering opgeven. Daarop werden

het huis van den bruidegom. Deze, bijgestaan door 2 mannen van aanzien, ontvangt zijn bruid, die hij nooit gezien heeft, met alle hoffelijkheid en voorkomendheid, helpt haar bij het uitstappen en geleidt haar, het hoofd nog steeds gehuld in den rood zijden lap, naar zijn slaapvertrek, tot den drempel vergezeld door de twee eerbiedwaardige mannen. In dit slaapvertrek is het, dat de bruidegom vaak pas voor het eerst het gezicht zijner bruid te zien krijgt. Zelfs hier laten de vormen hen niet met rust. Na een ceremonieele buiging tegen elkaar gemaakt te hebben, nuttigen zij hun eersten maaltijd, en wisselen daarbij hun half leeggedronken bekers om. Uit een schotel met witte en roode pillen worden door beiden beurtelings enkele geslikt als symbool van het onverbroken en onverbreekbare verbond, tusschen hen gesloten. Eerst op den 3den dag is het de bruid geoorloofd, het vertrek te verlaten.

In den laatsten tijd neemt in de kustplaatsen en plaatsen, waar de Chinezen veel met Europeanen in aanraking komen, als Peking, Hongkong, Shanghai, Amoy, e. a., het aantal der vooruitstrevende Chinezen, die hun dochters privaat onderwijs laten geven of naar een chineesche of engelsche school ter opleiding sturen, steeds toe. Ook zijn er, die ze een studiereis naar Japan laten ondernemen. (Te Peking bestaan zelfs, behalve vele scholen der missie, 8 staats-meisjesscholen en 2 opleidingsscholen voor onderwijzeressen). Begrijpelijk is het, dat zulke dochters wel degelijk een woordje mee te spreken hebben bij 't kiezen van een echtgenoot, al treedt ook daar nog een middelaar op, die dan evenwel meer de rol vervult van getuige dan van middelaar.

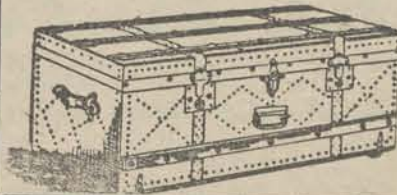
Vestigt U in NIJMEGEN!

Voor inlichtingen wende men zich aan het SECRETARIAAT van

NIJMEGEN VOORUIT!

M. CROMMELIN, Voorzitter.
ALOYS B. JANSEN, Secretaris.

W. POPPINK, ::: ::: TELEFOON No. 4485.

Prins Hendrikstraat
141-143, Den Haag.
Geheel gepantserde Hutfokkers. Voor het bagageruim, 100 cM. lang, 50 cM. breed, 50 cM. hoog, m. bak f 12.50. Voor de hut 100 cM. lang, 50 cM. breed, 36 cM. hoog, m. bak f 11.50. Voor de hutten der nieuwe booten 100 cM. lang, 50 cM. breed, 40 cM. hoog, m. bak f 12.—

N.V. THEOSOFISCHE UITGEVERS-MAATSCHAPPIJ

AMSTELDIJK 79 AMSTERDAM

THEOSOPHIA

Theosofisch Maandblad onder redactie van Dr. J. W. BOISSEVAIN en E. WINDUST. - 19e Jaargang

Per jaargang van 12 afl. fr. p. p. binnenland f 5.—
Losse afleveringen " " " " 0.70

NIEUW VERSCHENEN WERKEN:

Dr. R. STEINER, Het Occultisme in korte trekken ing. f 2.75
D. VAN HINLOOPEN LABBERTON, Bhagavad-Gita transcriptie (Sanskrit-tekst) " " 1.50
A. BESANT, De opvoeding in het Licht der Theosofie " " 0.15
Dr. R. STEINER, De opvoeding van het Kind " " 0.50
ALAN LEO, Astrologie voor iedereen " " 0.75
A. E. THIERENS, Leerboek der Astrologie I " " 5.—

— Verkrijgbaar bij alle solide Boekhandelaren. —

RIPPEN

PIANOHANDEL

PIET HEINSTRAT 42

ELANDSTR. 17 TEL. 4683

VERHUREN STEMMEN

DEN HAAG.

TE KOOP, door onverwachte omstandigheden, een ruim, geriefelijk HUIS op goeden stand (BEZUIDENHOUT).

Brieven onder letter A aan „LUCTOR ET EMERGO”, Amalia v. Solmsstraat.

OPRUIMING.

J. JANSEN,

KEPPLERSTRAAT 115.

bij de Regentesselaan.

Telefoon No. 2723.

Karpetten.

Linoleums.

Tafelkleeden.

Linnen loopers.

Matten.

Zeilen.

Vitrages.

Wollen loopers.

Divandekken.

2e hands MEUBELN.

Magazijn geopend 's m. 8—'s av. 10 uur.

In- en Verkoop

van geheele en gedeelten van INBOEDELN.

Behangerij, Stoffeederij en Beddenmakerij.

de handen hun losgemaakt en moesten zij achtereenvolgens de linker- en de rechterhand presenteren aan een man, die tegenover hen stond. Met kracht deed deze de dikke plak van hard hout op de handen der schuldigen neerkomen, zoodat zij het uitgilden van pijn. Maar al gilden ze ook nog zoo hard, en al vielen ze ook op den grond van pijn, het bepaald aantal slagen werd hun niet gespaard. Enkel schenen onschuldig te zijn en werden niet geslagen; sommigen kregen maar een slag of vier, vijf; doch de meesten bij de twintig of meer. Toen begrepen we, waarom op Portugeesch-Timor de wegen zoo mooi zijn!"

Verder zijn de gevangenen donkere hokken van steen opgetrokken, waar zelfs geen kleine opening in is om eenig licht door te laten. De gestraften moeten overdag hard werken en zijn dan nog twee aan twee met een zwaren ijzeren ketting aan den voet gebonden.

Uit een en ander blijkt, dat bij de Portugeezen het begrip: ethische koloniale politiek nog niet diep schijnt doorgedrongen!

Hetzelfde Nummer van de Perichten bevat nog eenige lezenswaardige en geïllustreerde artikelen, als: Statieposten op Sumatra (vervolg), door Pr. A. Kortenhorst. — Het Christen-dorp Tengah door brand verwoest, door Pr. J. de Nateris. — Eerste H. Communie te Rangkas-Betoeng, door Pr. J. van Rijkevorsel. — Sikkaneesche brief der schoolkinderen van Lela, aan Mr. Luypen. Enz.

Tegen het concubinaat.

Het artikel van Mundus in De Banier van 13 Januari, waarin de schrijver op een aantal ongezonde standplaatsen, voornamelijk in de Buitenbezittingen, wees, en het betrekende, dat onze koloniale ambtenaren op deze „ziektenhaarden" verblijf moeten houden, is in de Indische pers druk besproken en aan critiek onderworpen. In het volgende Nr. van De Banier heeft dezelfde schrijver het o.a. over het concubinaat en het kwaad, daardoor gesticht. We zullen Mundus even zelf het woord geven:

„Alle takken van dienst in Ned.-Indië lijden aan de chronische kwaal „tekort aan ambtenaren." Bovendien is niet alleen de kwantiteit, maar ook de kwaliteit onvoldoende. De pogingen hierin verbetering te brengen berusten meest op lapwerk, waar krachtig en afdoend ingrijpen reeds sedert lang een gebiedende noodzakelijkheid is. Dat geen voldoende hoeveelheid goede arbeidskrachten voor Indië verkrijgbaar zouden zijn, zal geen ernstige en verantwoordelijk man durven beweren. Waar echter in onze samenleving op de arbeidsmarkt uitsluitend en onverbiddelijk het principe van vraag en aanbod wordt gehuldigd, daar kan ook de Regeering zich niet aan onttrekken, dan ten koste of van het gehalte, of van het aantal, of van beiden, der zich aanbiedenden. Kan zij tegen bepaalde voorwaarden en vergoeding de zoo noodige krachten niet in voldoende mate verkrijgen, dan is zij verplicht, grootere voordeelen aan te bieden, niet zoo lang, totdat zij daardoor over zulk een aantal reflectanten zal kunnen beschikken, dat een behoorlijke keuze mogelijk wordt.

En bij het vaststellen der voorwaarden dient m.i. bijzonder de aandacht geschonken te worden aan het a n v a n g s s a l a r i s, dat den toekomstige ambtenaren aangeboden behoort te worden. Zoo onberekenbaar veel toch en voor den betrokken persoon en (dus ook) voor de Regeering hangt af van het begin eener loopbaan. En nu zijn juist de aanvangssalarissen der ambtenaren van dien aard, dat zij er als jongmensch of nauwelijks, meestal echter niet mee kunnen rondkomen, zoodat zij zich dus weldra in schulden moeten steken, zeer ten nadeele van het prestige van hun persoon en van Haar, die zij vertegenwoordigen.

Erger nog in zijn gevolgen is, dat deze onvoldoende aanvangssalarissen den jongen ambtenaren beletten getrouwd „uit te komen", of zelfs in de eerste jaren aan trouwen te denken. En dit is een euvel, dat niet alleen den persoon en de Regeering tot groot nadeel is, doch dat geheel het Nederlandsche volk treft.

Het komt in de praktijk neer op eene premie op het concubinaat, een pest, die hard bezig is het Nederlandsche ras te degenereren. Men heeft nu en dan getracht dit euvel te bestrijden door het uitvaardigen van strenge circulaire en dergelijke, natuurlijk echter alleen met dit resultaat, dat in sommige gevallen 't concubinaat werkelijk verminderde, doch slechts om plaats te maken voor een veel erger vorm van prostitutie!.....

„Aldus wordt hij, de jonge ambtenaar, vertegenwoordiger der Regeering, en van het „hooger" staande volk, tot het concubinaat gedreven, met een goedkope inlandsche vrouw, doordat zijn volk hem de middelen ontzegde een vrouw van zijn eigen ras tot zich te nemen en als fatsoenlijk man te leven.

Die heerlijke, machtige steun, zoo noodig vooral in de jonge jaren, die uit liefde geboren, man en vrouw vergezelt..... wordt den jongen ambtenaar onthouden door kwalijk begrepen en onzedelijke zuinigheidsoverwegingen der Regeering en hem wordt daarvoor in de plaats als het ware opgedrongen het zeden- en ras-verdervende concubinaat, dat bovendien in 't algemeen hem tegenover den Inlander een meer of minder groot deel van zijn prestige doet verliezen.

Sedert eenige jaren reeds was het de plicht der Regeering en tegenover zichzelf, en tegenover het Nederlandsche volk, en tegenover den ambtenaar om aan dit kankerend kwaad op effectieve wijze een einde te maken. Circulaire en boetpredikatiën zijn in deze slechts te beschouwen als financieel goedkope Pharizeesche middeltjes, berekend slechts om 't volk te bedotten door ernstige actie voor te wenden. In de enkele gevallen, dat de circulaire „effect" hadden, bestond dit in een vervanging van het concubinaat door een erger vorm van prostitutie, zooals boven gezegd.

Dat achtereenvolgende Regeeringen deze rasverbasterende ootereende toestanden hebben laten voortbestaan, zonder ernstige pogingen tot verbetering aan te wenden, is een schande even groot, als het aantal minuten, dat aldus onherstelbaar verloren ging. Aan onze tegenwoordige Christelijke Regeering dan zij het gegeven, tegen dit groot euvel krachtig ten strijde te trekken."

Gaat zij daartoe over, besluit Mundus, dan zal deze Regeering een reuzenstap gedaan hebben in de richting van de realisatie van Haar ideaal: „de opheffing van den Inlander", en tevens de koloniën met inniger en hechter banden aan het oude Vaderland gehecht hebben.

Melaatschen-verpleging Bethesda.

Het eerste Nr. van jaargang 1911 van „Lichtstralen op den Akker der Wereld" bevat een geïllustreerd artikel, door Ds. C. Th. Scharren, over de melaatschen-inrichting in Suriname, „Bethesda" geheeten.

Nadat de schrijver een en ander over melaatschheid (lepra) in 't algemeen heeft verteld geeft hij bijzonderheden betreffende Suriname. Er zijn daar naar alle waarschijnlijkheid tusschen 500 en 1000 lijders, een groot aantal, gerekend naar de kleine bevolking. Men heeft gevraagd, hoe deze ontzettende ziekte in Suriname gekomen is, want bij de oorspronkelijke bewoners des lands, bij de Indianen, schijnt ze zelfs tot nu toe onbekend te zijn; en het antwoord, dat nooit is tegengesproken, luidt: het is een vloek van den vroegeren slavenhandel. De in Suriname binnengebrachte neger-slaven uit Afrika, hebben er de lepra inheemsch gemaakt; bij hen, die vaak huisden onder de meest ongunstige hygiënische toestanden, heeft zij zich uitgebreid en als een woekerplant zich vastgehecht aan den Surinaamschen bodem. Wat er tegen te doen is? Betere woningen, meer reinheid, goed voedsel, matigheid, kortom allerlei hygiënische maatregelen, want dat is een eerste vereischte, maar dan ook isolering zoo-wel met het oog op de kranken als op de gezonden.

In de verpleging der melaatschen is gaandeweg groote verbetering ingetreden. Volgens een wetsbepaling van 1830 werd ieder, die van melaatschheid werd verdacht, onderzocht en opgezonden naar een oud fort, Batavia genoemd, bewaarplaats van zieke slaven, aan de rivier de Coppename, een allertreurigst verblijf. Reeds de gedachte aan dat verbanningsoord joeg den lijders en hunne familie de wanhoop in de ziel, en toch, elk melaatsche, zonder onderscheid van stand of leeftijd, liep gevaar daarheen te worden opgezonden. De handhaving dier bepaling bleek echter ondoenlijk te zijn. Men durfde tenslotte zoo niet ingrijpen in het familieleven. De tegenwoordige toestand is zóó: rondlopende, daklooze, van allen steun beróofde melaatschen worden onderzocht en opgezonden naar het rijksgesticht Groot-Chatillon, maar anderen leiden een zeer teruggetrokken leven in den kring hunner gezinnen, want in het openbaar mogen zij niet komen. Waar zij zijn, of zich vertoonen, worden zij geschuwd en gemeden vanwege de afschuwelijkheid hunner ziekten en vanwege de besmettelijkheid. Het aantal zieken is op Groot-Chatillon ongeveer 150; ze hebben het volgens Ds. S. zoo goed als in een rijksgesticht mogelijk is, maar de hoofdzak wordt er gemist, de hand der liefde, de hand der diaconessen, welke door niets te vervangen is.

In deze leemte nu voorzien twee particuliere instellingen, nl. de Roomsche-Katholieke Majella-stichting, sedert 1895 aan de grens van de stad Paramaribo gelegen, en Bethesda, het Protestantsche gesticht, meer in het binnenland, sedert 1899.

Aan deze laatste inrichting wijdt Ds. S. dan eene beschouwing om te eindigen als volgt:

HOTEL VAN ZEBEN - CAFÉ-RESTAURANT,
Wagenstraat 44, TEL. 411. DEN HAAG.

LOGIES met ONTBIJT vanaf f1.50, PLAT DU JOUR van 12-2 uur à f0.50, DINERS vanaf f0.80 en hooger van 4½-7½ uur. Restaurant à la Carte gedurende den geheelen dag.

Aanbevelend, v. ZEBEN.

Magazijn van HEERENHOEDEN en PELTERIJEN.
EDUARD PELGER,

PRINSESTRAAT 35, - 's-GRAVENHAGE.
— TELEPHOON 3902. —

A. SCHARENBERG,
HOFLEVERANCIER.

NIEUWZILVER- EN NIKKELWERKEN
HUISHOUELIJK LUXE

TELEPH. INTERC. 2443.
HOOGSTRAAT 15, - 's-GRAVENHAGE.

NEDERLANDSCHE VEGETARIËRSBOND.

Secretariaat, Brochurenhandel en Vegetarisch Bureau:

HEEMRAADSINGEL 217B :: ROTTERDAM,

waar alle inlichtingen over Vegetarisme, den Bond en zijn streven gaarne worden verstrekt en alle drukwerken te verkrijgen zijn.

LIJSTEN VAN BOEKEN, GRATIS.

Leest het maandelijksch orgaan „VEGETARISCHE BODE" onder redactie van FELIX ORTT; abonnementsprijs f2.— p. jaar.

Bekroond propagandageschrift, franco per post f0.06. — ORTT, Brieven over gezondheid, franco per post f0.12. — DR. ANNA KINGSFORD, Ware voeding, franco per post f0.80. — Vegetarisme een economische noodzakelijkheid, franco per post f0.94. —

KOOKBOEKEN franco per post f0.17 en f0.95.

Vraagt voedingsmiddelen gesteld onder toezicht van den Nederlandschen Vegetariërsbond. — Dit geeft afdoende waarborgen.

VERKOOPHUIS

— GROOT —
HERTOGINNELAAN 103 DEN HAAG
Tramhalte lijn 3 :: VALERIUSSTRAAT.

Eenig adres voor hen die zich goed en voordelig van nieuwe of TWEEDEHANDS-MEUBELN willen voorzien.

DAGELIJKS (ook des Zondags) GEOPEND
van 10—4 uur.

AFFIRMATIE

(LIJNEN EENER LEVENSBESCHOUWING)

• DOOR G. KAPTEIJN-MUIJSKEN. •

PRIJS f 2.90. IN ELKEN BOEKHANDEL VERKRIJGBAAR.

„Een boek van karakter en van idealisme; een grondtrek er van is de oprechtheid. Het is een bezielend en geestrijk pleidooi voor de erkenning onzer geestelijke waarden, voor den geestelijken levensinhoud, waarvan het heil verwacht."

[Dr. J. D. BIERENS DE HAAN, in het „Tijdschrift voor Wijsbegeerte" van Juni 1908.

„Een boek dat licht brengt... dat een wonder voor ons verrichtte, een aangrijpend boek. Van uit het hooge standpunt, dat de schrijfster van „AFFIRMATIE" ons aanwijst, zien we alle draden, die de menschen spinnen, om daarlangs het hoogste te bereiken, ten slotte uitloopen in één richting."

MARGARETHA MEIJBOOM, in „De Vrouw" van 25 Juli 1908.

„Het woord lag mij op de lippen: „Affirmatie, Affirmatie, ja, erkenning, bevestiging des levens. Goddank, het woord heeft geklonken: „Affirmatie". Ik hoor het als een felle triomfante tegenspraak! Ik hoor het als een trompetstoot, ver klinkend in de serene kalmte van een helderen dag."

JOS. VAN VEEN, in „Recht door Zee" van September 1908.

„Een enkele maal gebeurt het, dat er plotseling een mooi woord, een tekenende uitdrukking wordt gevonden, die een menigte verschijnselen, welke een gemeenschappelijk kenmerk bezitten, samenvat. Zoo heeft Mevr. KAPTEIJN-MUIJSKEN in een merkwaardig boek, waarop ik in verband met eenige andere werken terugkom, het woord „AFFIRMATIE" gebruikt, daarmee een naam gevende aan het zichtbaar streven, om overal weer regels op te stellen voor ons leven en vaste vormen te vinden voor onze waardebepalingen... Er wordt gestreefd naar bevestiging en binding."

R. CASIMIR, „De Ploeg", Oktober 1909

Uitgave van SCHELTEMA & HOLKEMA's Boekhandel te Amsterdam.

Is het wonder, dat deze melantscheninrichting de warme sympathie heeft van allen, die met haar hebben kennis gemaakt? Zij is een monument van Christelijke barmhartigheid, een sprekend getuigenis van hetgeen de liefde van en tot Christus vermag.

Het eigenlijke bestuurscomité is in Suriname, maar ook hier te lande is een Commissie tot steun, waarvan M. Schotman Mzn., oud-notaris, den Haag, Stadhoudersplein 67, de secretaris-penningmeester is, en die aan leden en begunstigers der vereeniging mededeelingen doet in de „stemmen van Bethesda”, die af en toe uitkomen. Op enkele plaatsen van ons land zijn ook zwachtelbonden opgericht, want de zusters hebben maandelijks voor het verbinden ongeveer 1000 zwachtels noodig. Mevr. te Wed. Sillem te Amsterdam, Heerengracht 738, zorgt voor de verzending naar Suriname. Een heerlijke steun, en welk is het maar een gedeelte van wat de zusters noodig hebben.

Boschwezen in Ned.-Indië.

„Cultura” van Februari bevat onder het opschrift: Het Departement van Landbouw in Ned.-Indië 1905-1909 en „Boschwezen en boschexploitatie”, een opstel van den heer A. E. J. Bruinsma, hem in de pen gegeven door de uitgave van het door wijlen professor Treub nagelaten geschrift „Landbouw Jan. 1905-October 1909”, in het licht gegeven door de zorg van de beide broeders van dien eminenten overledene, de heeren H. en M. W. Treub. De heer Bruinsma, die volgens eigen verklaring meer dan 30 jaar zijn krachten aan het Boschwezen heeft gewijd en ruim 7 jaar (1900-1907), chef van dien tak van dienst was, kan zich niet verbeelden met het oordeel, dat de overleden Departementchef heeft nagelaten (blz. 114-136 van genoemde brochure) over het beleid van de ambtenaren van het Boschwezen, welk oordeel over het algemeen niet gunstig luidde.

„Met alle ontzag voor de verstandelijke grootheid van den overleden Directeur van Landbouw”, toont de heer Br. in den breede en op bezadigden toon aan, dat dit oordeel niet geheel juist is en een dergelijke onderschatting van het werken en streven der boschambtenaren onvermijdelijk een ongunstigen invloed op den gang van zaken, dus op de behartiging van 's lands belangen moet uitoefenen.

Tijdschrift voor Economische Geographie.

Jhr. J. O. de Jong van Beek en Donk wijdt in de Febr.-afd. een artikel aan „De economische beteekenis van de haven van Willemstad (Curaçao). In dit, uit der aard, met groote kennis van zaken geschreven artikel (de schr. is nl. oud-gouverneur van genoemde kolonie), wordt een overzicht gegeven van de ligging, de gesteldheid, de geschiedenis en de beteekenis van de haven van Willemstad, ook met betrekking tot de naaste toekomst en de daarvan te verwachten gebeurtenissen in en om de Caraïbische Zee.

Verder bespreekt Mr. J. C. Kielstra, onder het opschrift: „Spoorweg-wetgeving in Ned.-Indië”, de opstellen van den heer S. A. Reitsma, getiteld: „Een en ander over de verantwoordelijkheid van spoor- en tramwegen in Ned.-Indië bij aanneming, vervoer en aflevering van goederen”, opgenomen in het Tijdschrift voor Nijverh. en Landb.

Van W. C. Muller verschijnt dan nog in deze afd. de periodieke rubriek: „Uit de Koloniale literatuur.”

Weekblad voor Indië.

Voornaamste inhoud van No. 40: Rassenvrede, door F. Smit Kleine. — Boekenvlucht, door Id. — Hollanders te Parijs, door Otto Knaap. — Een plotseling sterfgeval (kapitein Siebelhoff op de Mentawai-eilanden), door L. — Indische penkrassen, door Ofoei. — Herinneringen van een „Oudgast” (slot), — Indische films, door Tiszoo. — De vrouw in de Engelsche koloniën, door M. van Geuns.

De Indische Mercur. 1911. No. 8.

Inhoud: Ned. Afd. der N.-I. Mij. van Nijv. en Landb. Jaarverslag over 1910. — Vezelcongres te Soerabaja. Litteratuurberichten. — Koloniaal Instituut te Amsterdam. — De tabakshandel in Nederland. — Der Kautschuk und seine Prüfung, door dr. A. H. Berkhout. — Die Pflanzengärten, door H. — Mededeelingen van het Deli-Preefstation te Medan, door P. Hondius Jz. — Bereiding van alcohol uit sisalhennep. — Stoomtramwegen in Indië. — Algemeen economisch overzicht van het jaar 1910 in Suriname. — Kultuurberichten. (De bacovenkultuur in Suriname. — Het verweer der plantersvereeniging tegen het ontwerp van Mr. van Blommestein. — Kleine mededeelingen: zoomede de gewone wekelijksche rubrieken.

Ten slotte zij de aandacht gevestigd op eene studie van Dr. J. H. F. Kohlbrugge, getiteld: Zuurvormende licht- en rijstbacteriën, de oorzaak der kippen-beri-beri”. (Overdruk vergadering der Kon. Akademie van Wetenschappen van 28 Januari 1911.)

Leeszaal HEULSTRAAT 17. DEN HAAG.

Opgave van dagbladen en tijdschriften, ter lezing liggend in de leeszaal van het Hoofdbestuur van „Oost en West”, Heulstraat 17, Den Haag, welke dagelijks, Zon- en feestdagen uitgezonderd, geopend is van 's morgens 9 uur tot 6 uur 's namiddags.

De Planter, Onze West, Sumatrapost, Sumatrabode, Javabode, Bataviaasch Nieuwsblad, De Padan-ger, De Sumatra Courant, De Surinamer Courant, Soerabajasch Handelsblad, Nieuwe Soer. Crt., Deli Courant, Preangerbode, Javasche Courant, De Locomotief, Het Witte Kruis blad, 20 diverse Maleische bladen en tijdschriften.

Verscheidene periodieken, waaronder: Hou en trou, Vrede door recht, De stem van Indië, Tijdschrift voor economische geographie, Indologenblad, De Banier, Neerlandia, Jong-Indië, De Boodschapper, Revue économique, Indische gids, Weekblad voor den handeldrijvenden en industriëlen middenstand, Exportblad, Cultura, Deutsche Kolonial Zeitung, Sociaal Weekblad, Ned. Zendingsbode, Maandbericht van het Ned. Zending-genootschap, Indisch genootschap, Weekblad voor Indië, en Dames Weekblad, Insulinde, Deutsche Wochenzeitung für Niederland und Belgien.

En tal van andere brochures, jaarverslagen, enz.

Vervolg opgave van bladen en tijdschriften welke nieuw ter lezing zijn gelegd in de Leeszaal, Laan v. Meerdervoort 195, Den Haag, die dagelijks, Zon- en feestdagen uitgezonderd, geopend is van 10 uur vóór- tot 6 uur namiddags.

- De Sumatrapost t/m 1 Febr. '11.
- Het Bat. Nieuwsblad t/m 1 Febr. '11.
- De Locomotief t/m 31 Jan. '11.
- De Sumatrabode t/m 3 Febr. '11.
- Tjahaja Sumatra t/m idem.
- Ned.-Ind. Effectenblad No. 8.
- De Ind. Mercur No. 9.
- De Banier No. 4.
- Neerlandia No. 2.
- Handelsberichten v/h. Min. v. Landbouw.
- Kort verslag Verg. 2e Kamer St.-G.
- Naam- en Ranglijst der Officieren van Land- en Zeemacht in Ned.-Indië, 1911.
- Verslag Indisch Credietwezen over 1910.
- Witte Kruisblad No. 6.

MEDEDEELINGEN.

Van het Dag. Bestuur der Vereeniging:

De maandelijksche samenkomst van het Dagelijksch Bestuur der Vereeniging met de Redactie-Commissie van Het Koloniaal Weekblad zal plaats hebben op Donderdag den 16en Maart 1911, ten 8½ ure n.m. in „Boeatan”, Heulstraat 19, den Haag. Alle belangstellenden zijn welkom.

De Vereeniging mocht van het lid I. Bremer, uitgever te Amsterdam, 3e Helmersstraat 108, ten geschenke ontvangen één exemplaar van de door hem uitgegeven wandkaart van Oost- en West-Indië. (Zie vorig Weekblad.)

Aan genoemden heer is de dank der Vereeniging overgebracht.

Van de Afdeling Amsterdam:

In eene, niettegenstaande het slechte weer vrij goed bezochte, vergadering heeft Mevrouw Hissink-Snellebrand een warm pleidooi gehouden voor de oprichting van scholen in Nederlandsch-Indië voor de meisjes van Indo-Europeesche paupers. Moge haar beroep op steun van Nederland, in ruimen kring een gewillig oor vinden.

Van de hand van een der meest actieve leden van „Oost en West” vinden-wij in Het Algemeen Handelsblad een verslag over de gehouden vergadering, dat aldus luidt:

Pauperisme onder de Indo-Europeanen.

In eene gisteravond in het American Hotel gehouden vergadering van de afdeling Amsterdam der Vereeniging Oost en West hield Mevrouw L. J. Hissink-Snellebrand hare aangekondigde lezing over wenschelijkheid en mogelijkheid der bestrijding van het pauperisme onder de Indo-Europeanen.

Spreekster gaf eene voortzetting van haar in de vergadering van het Indisch Genootschap van 22 November l.l. gehouden betoog voor de verwezenlij-

EVERSEN & Co.
Tasmanstraat 142-148.
Telefoon 1854. DEN HAAG.
STALHOUDERIJ.
Levering van maand-Équipages.

A. A. BOLT
CONFISEUR & PATISSIER
& HOFLEVERANCIER
BANKASTRAAT 4f, 4c, 4d, 4e
's-GRAVENHAGE
ECHTE INDISCHE
SPEKKOEK
OOK VERKRIJGBAAR IN „BOEATAN”
HEULSTRAAT 19

Goosen & Swagerman.
DEN HAAG, Boekhorststr. 149.
DEN BOSCH, Vughterstr. 17.

VLEUGELS, PIANO'S, INGEBOUWDE PIANO'S ORGELS.
VERHUUR-
PIANO'S van f 5.— p.m. of f 50.— p. j. af.
VLEUGELS van f 8.— p.m. of f 80.— p. j. af.
SPECIALE INRICHTING VOOR HET GEREEDMAKEN VOOR DE TROPEN.

Een flinke knevel binnen 4 weken door gebruik van ééne dosis v. onze beroemde Kruidenbalsem.
Geheel nieuwe methode. Volkomen garantie. Geen succes, geld terug.
Ook uitstekend tegen kale vlekken en haaruitval.
Zending franco (geheim verpakt), na ontvangst van postwissel à f 0.75 (ook postz.), remb. f 0.90.
Bestelt ééne doos en de uitwerking zal u verbazen. Indien na gebruik het succes nog niet geheel bereikt is, dan leveren wij den Kruidenbalsem verder geheel gratis, totdat het succes volkomen verkregen is.
CHEM. LABORATORIUM „HOLLANDIA”, v.d. Duijnstraat 10, Rotterdam.

MARTIN SCHIFF,
HOOGSTRAAT 36, DEN HAAG.
Specialiteit in
GUTTA-PERCHA en WATERPROEF REGENMANTELS
AUTOMOBIELJASSEN VOOR DE TROPEN.

king van haar denkbeeld tot oprichting van jonge-vrouwen-scholen.

Volgens haar moet tot de bestrijding van het pauperisme onder de Indo-Europeanen in Indië in de eerste plaats de opvoeding der Indo-Europeesche meisjes ter hand genomen worden, om dezen tot goede moeders op te voeden.

Eene der grootste oorzaken, waarom de pauper zich niet kan opheffen, is te zoeken in zijne gebrekkige opvoeding, die hij in zijne omgeving vindt.

Daaraan is b.v. te wijten, dat de taal een groot struikelblok voor hem is, zelfs tot het volgen van het onderwijs op de lagere scholen, zoodat de beoering, dat voor hem als Nederlander alle betrekkingen zouden openstaan, eene fictie is.

Hij moet zich daarom met de laagste baantjes vergenoegen, maar ziet thans concurrenten opdagen voor die betrekkingen in de breede schare van Inlanders en Chineezers door het voor dezen verbeterend onderwijs.

Er bestaat thans reeds onder die arme Nederlanders in Indië een geest van wantrouwen, ontevredenheid en moedeloosheid en dit zal er niet op verbeteren, indien niet op middelen wordt gezonden om in den bestaanden toestand verandering te brengen.

Er zullen, evenals voor de Inlanders geschiedt, op de school tot opleiding van Inlandsche geneeskundigen, die ook voor de Indo's toegankelijk moet worden gesteld, aan verschillende opleidingsinstellingen internaten moeten worden verbonden, waartoe geen toelatingsexamen wordt vereischt.

Waar het hier de toekomst betreft van een loot van Nederlandschen stam, die omstreeks 60.000 leden telt, van wie er 50.000 in armelijke omstandigheden verkeeren, meent spreekster, dat de tijd dringt.

In de eerste plaats nu, spreekster kwam hierop nog eens terug, dient het Nederlandsch-Indische meisje opgeleid te worden tot goede moeder. Spreekster doet thans een beroep op het publiek om hulp en steun voor de toepassing van het meergenoemde denkbeeld. Zij zegt dit bij voorkeur in Nederland te doen, opdat bij weislagen onder de Indo's in Indië de gedachte worde verdreven, dat in Nederland geen belangstelling zou bestaan in het lot van deze broeders van denzelfden stam.

Bij het op de voordracht gevolgd debat meende de heer Du Mosch, dat de ietwat Rembrandtische achtergrond, die spreekster koos om belangstelling voor haar, hem overigens sympathiek, denkbeeld te wekken, niet noodig was wegens de nu reeds in Nederland bestaande belangstelling voor alles wat Indië betreft, maar ook geen juist beeld gaf van de huidige Europeesche maatschappij in Indië.

Op de vraag van dezen spreker en van den voorzitter, mr. H. Smeenge, hoe spreekster zich de verwezenlijking van haar denkbeeld dacht, zeide deze thans de oprichting van ééne jonge-vrouwen-school te beoogen, om al vast een begin te maken. De kosten hiervan zouden, wat de oprichting betreft, f 34.000 bedragen — f 20.000, indien van bamboe en atap als bouw materiaal gebruik werd gemaakt — en wat het onderhoud aangaat f 1000 's maands, w.o. f 200 's maands voor 2 helpsters.

Aan deze instelling, die ruimte zou bieden voor 30 interne leerlingen, zou deels tot tegemoetkoming in de kosten, deels echter ook om te voorzien in de behoefte van het inlandsch meisje om zich te geven, in den goeden zin van het woord, en haar aldus van andere gevaarlijke affectiën af te houden, eene instelling tot verpleging van kinderen worden verbonden.

Op de vraag, wat van overheidswege reeds geschiedt of behoort te geschieden tot opheffing van het Indisch kind en tot bestrijding van het pauperisme, zeide spreekster onder verwijzing naar hare lezing in het Ind. Genootschap, dat van overheidswege zedelijke adviseurs zouden moeten ingesteld door gemeente- en gewestelijke raden.

De heer Vierhout, oud-redacteur van De Locomotief, meende, dat uit het gehoorde allicht de gevolgtrekking zou kunnen worden gemaakt, dat van overheidswege zoo goed als niets geschiedde. Hij brengt echter in herinnering, dat van gouvernementswege reeds groote faciliteiten waren verleend voor de vestiging van Indo's als kleine landbouwers, van welke gelegenheid echter slechts een matig gebruik gemaakt werd en dan nog niet eens in den bedoelden zin, nl. dat de aanvrager zelf zijn grond zou bebouwen. Uit deze mislukte proef, zoowel als uit den ongunstigen afloop van het experiment met Transvaalsche boeren te Lembang, viel z.i. af te leiden, dat de European niet geschikt is om handarbeid in de kolonie te verrichten, maar zijn taak in hersenarbeid moet zoeken. Met het oog hierop meende hij dan ook, dat het onderwijs in Indië behoorde te worden herzien. Spreker bracht verder nog in herinnering de instelling der pauper-commissie te Batavia, waaruit ook blijkt, dat de regeering zich het lot der Indo-paupers wel degelijk heeft aan-

getrokken en wat het particulier initiatief, dat reeds doende is in den hier bedoelden geest, aangaat, wordt op verschillende instellingen gewezen, w.o. Soerjaja Soemirat te Semarang.

De voorzitter, mr. H. Smeenge, de verschillende sprekers dank zeggend, sloot met den wensch, dat het der spreekster zou mogen gelukken haar doel te bereiken, opdat zij, in Indië teruggekeerd, den Indo's zou kunnen voorhouden, dat in Nederland wel degelijk belangstelling in hun lot bestaat, en dus ook op hen de plicht rust belangstelling voor Nederland aan den dag te leggen.

Van de Afdeling Breda:

Jaarlijksche Algemeene Vergadering op Dinsdag 7 Maart 1911, des namiddags te 2½ uren, op de benedenzaal van het Zuid-Hollandsch Koffiehuis, Groote Markt, Breda.

Agenda:

- Jaarverslag.
- Geldelijke Rekening 1910.
- Verkiezing van 3 bestuursleden.
- id. Afgevaardigde Alg. Verg.
- Rondvraag.

N.B. De geldelijke afrekening, bedoeld sub b, ligt ter inzage bij den Penningmeester J. C. van Reijn, Bredasche weg 142, 8 dagen voor de vergadering.

HET BESTUUR.

Van de Afdeling Nijmegen:

Jaarlijksche gewone algemeene Vergadering op Zaterdag 4 Maart a.s., 's middags ten 3 ure in de conversatiezaal van het Grand Hotel du Soleil.

Agenda:

- Jaarverslag.
- Rekening en verantwoording over 1910.
- Verkiezing van bestuursleden. (De aftredenden, de heeren Hofman, Beijens en Luitjes, zijn herkiesbaar).
- Benoeming van een afgevaardigde ter jaarl. algem. vergadering.
- Benoeming eener verificatie-commissie, boekjaar 1911.
- Rondvraag.

HET BESTUUR.

JAARVERSLAG.

Het aantal leden bleef op dezelfde hoogte. En dat in eene gemeente, alwaar honderden zijn gevestigd, die hun fortuin of carrière geheel aan onze Indië hebben te danken!

Om een voorbeeld te geven van de geheel afwezige belangstelling in alles wat onze Indië betreft, diene het volgende:

Den 24en November 1909 richtte de secretaris, met goedvinden van het afdelingsbestuur, een schrijven aan zeven verschillende Oost-Indische dagbladen, met het verzoek, tegen teruggave van portie, hunne bladen te mogen ontvangen, ten einde die voor meerdere kennis omtrent onze koloniën, en als versterking van den band tusschen koloniën en het moederland, ter lezing te leggen in het een of ander lokaal.

Van 4 dezer couranten, nl. de Javabode, het Bataviaasch Nieuwsblad, de Locomotief en het Soerabajasch Nieuwsblad, mochten wij teekenen van instemming ontvangen.

De couranten kwamen geregeld; een goed lokaal in het Grand Hotel du Soleil werd gratis beschikbaar gesteld.

Maar het gratis lokaal werd ons spoedig weder afgenomen, daar er niets werd verteerd; de beheerder van de „Vereeniging" was er niet voor te vinden leden der afdeling, niet-leden der „Vereeniging", toe te laten ter lezing der Ind. dagbladen; en een ander lokaal werd minder gunstig geoordeeld!

Behalve één lid, dat wekelijks de financiële bijlage van een der bladen ontving, is er, op ééne uitzondering na, in het geheele jaar niemand geweest, die ook maar één keer inzage heeft gevraagd van het een of ander blad, zoodat bij schrijven van 19 October 1910 aan de verschillende redactiën werd verzocht het zenden hunner couranten te staken uit totaal gemis aan belangstelling!

Gemis aan belangstelling?

Neen, toch niet. Een brievenbesteller verzocht mij eenige maanden geleden eenige bladen ter lezing, en op 23 December ontving ik wederom een verzoek van hem het Soerabajasch Nieuwsblad te mogen lezen, daar er zulke mooie artikelen in stonden omtrent het vlagvertoon in Australië enz.

Ziedaar een zeldzame uitzondering!

Indisch Restaurant

□ Vereeniging OOST EN WEST. □

LAAN VAN MEERDERVOORT 195

□ TELEPHOON No. 2655. □

INDISCHE KOKKIE

□ PLAT DU JOUR f1.— □

DINERS van f1.50

UITZENDING van DINERS
- en allerlei SCHOTELS. -

TE HUUR.

Een net gemeub. VILLA, met grooten TUIN, op mooien stand te APELDOORN. Zeer geschikt voor Ind. familie.

Brieven franco, letter E 183, de Bruin's Boekhandel, APELDOORN.

P. B. VAN MOORSEL & Co.

KERKPLEIN 11-12

NAAST HET HOOFDPOSTKANTOOR

TELEFOON No. 2898

TORENSTRAAT 5-6

DEN HAAG

GOEDKOOPST ADRES VOOR HET GEHEEL OF GEDEELTELIJK INSTALLEEREN VAN WONINGEN

WISBRUN & LIFFMANN.

VEENESTRAAT 35-37. Tel. 2503. DEN HAAG.

Dames Modeartikelen.

Zijden stoffen, Fluweelen, Kantstoffen.
Alle soorten Garneeringen, enz.

Balartikelen.

Het Weekblad voor den Handeldrijvenden en Industrieelen Middenstand,

:- verschijnt in 4 verschillende éditie. :-

Welk vakblad heeft de meeste annonces en wordt derhalve het best gelezen?

Vraag proefnr. (maar vergeet niet uw bedrijf, opdat de voor U bestemde editie worde gezonden) en oordeel zelf.

Amstel 18, Amsterdam.

VACANT

Gemeubileerd Huis

in DUINOORD (DEN HAAG) te huur. Zeer geschikt voor Indische familie met verlof.

Huurprijs f 720 per jaar.

Te bevragen: N. LOEB, Noordeinde 109,
DEN HAAG.

Aan de Vereeniging „het Oranje Kruis” werd f 5.— toegezonden als bijdrage der afdeling aan het schoone doel, hetwelk deze vereeniging nastreeft.

D. G. J. BELIENS, *Secretaris.*

Van Boeatan:

Heulstraat 19, Den Haag.

Dé interessante tentoonstelling van Gajosche kleinkunst blijft nog tot en met Zaterdag 4 dezer te zien.

Van het Informatie-Bureau:

(*Secretaris J. L. van Gennep*),

dagelijks — Zon- en feestdagen uitgezonderd — van 10—12 en 2—4 u., ten kantore Heulstraat 17, Den Haag, 1ste verdieping.

Door de afdeling „Informatiebureau” van de Vereeniging „Oost en West” is uitgegeven het tweede werkje over de Staats- en particuliere betrekkingen in onze Overzeesche Bezittingen, Werkkring en Vooruitzichten, n.l. De Geëmployeerde bij de Javasuiker-Industrie.

Prijs f 0.20 per exemplaar.

De Vereeniging „Oost en West” telt behalve bovengenoemd Informatiebureau o.m.:

Een Studie-Commissie van het Hoofdbestuur.

Doel: Uitoefenen van toezicht op de opvoeding en de studie der in Nederland vertoevende jongelieden, afkomstig uit de Nederlandsche Koloniën, hun hulp en bijstand te verlenen en hun verblijf in Nederland zoo aangenaam en vruchtbaar mogelijk te maken.

Secretaris E. van Assen, dagelijks — Zon- en feestdagen uitgezonderd — van 9-12 uur te spreken ten Kantore Heulstraat 17, 2e verdieping.

Een Informatiebureau van de Afdeling 's-Gravenhage.

Doel: Het geven van inlichtingen omtrent opvoeding, onderwijs, huisvesting, inrichting, enz.

Bureau Laan van Meerdervoort 195, van 10—12 en 2—4 uur.

Secretaris de heer G. C. A. de Witt, wonende Reinkenstraat 6, tot wien men zich ook kan wenden om hulp voor werkzoekenden.

Officiële Berichten.

Uit de Javasche Courant van 31 Januari 1911. No. II.

Benoemingen, enz.

Civiel Departement.

Verleend: een jaar verlof aan de onderwijzeres D.

C. Sijkens, den commies J. P. van den Dool, den assistent-resident W. C. Blanken, den controleur E. L. de la Parra; den opzichter W. Lengerling, den architect S. F. H. van Raalten, den hulpprediker J. Kelling; 2 jaar aan den onderwijzer J. Pull.

Ontslagen: op verzoek eervol de resident van Tapanoei C. J. Westenberg, de resident van Timor E. E. J. Lorriaux, de klerk te Koedoes R. M. Soute; de id. te Menado S. C. Kalenkongan, de hulponderwijzeres Mevr. J. C. Mattern, de werktuigkundige P. Ch. Mouthaan.

Belast: met de waarneming der betrekking van expediteur bij het Dep. van Landb. P. L. H. Wels, van administrateur van den gouv. automobiëldienst in Palembang A. J. E. Rövekamp, van administrateur 3e kl. bij den gouv. pandhuisdienst A. A. A. Holsheimer, van architect de opzichters 1e kl. W. Polman en J. Dogterom.

Gesteld: ter beschikking van den president van den Raad van Justitie te Soerabaja Mr. L. R. van Dam, van den Dir. van B. B., de 1e luit. der inf. H. A. W. C. de Haze Winkelman.

Benoemd: tot lid bij de kamer van koophandel en nijverh. te Padang W. H. G. Herklots, tot onderwijzer 2e kl. J. J. Wittenberns, tot adjunct-controleur bij het landrente-onderzoek A. Ackerman, P. A. J. Noordnik en P. C. Th. van Motman; tot referendaris bij het Dep. van B. B., W. C. van der Meulen, tot ambtenaar der 3e kl. bij de in- en uitvoerrechten G. A. Gallas en A. L. Hartwig, tot electrotechnisch ambtenaar 1e kl. A. H. van der Steur, bij het Dep. van Landbouw: tot referendaris C. Verboom, tot hoofdcommies E. Velds en P. A. Woesthoff; tot 1en commies A. L. Joon en Th. de Hoog, tot 2en id. W. A. J. Reiger en W. M. Finkenscher, tot 3en id. J. A. Willemsz Geeroms en J. Beisser, tot archivaris O. S. de Sera, bij den Waterstaat en B. O. W., tot architect C. J. Evers, J. H. Termeulen, W. J. Ch. de Mooij, C. Schermers, A. du Bois, K. F. Harms, Mas Soedjak en Raden Mas Soembarldjo; bij het dep. van Gouv. bedrijven: tot chef B. van Vianen, tot referendaris Mr. Dr. G. Pinedo en H. J. V. Holsboer, tot hoofdcommies W. J. G. Fransz en P. J. Jansen, tot 1en commies W. J. Bosschaert, G. D. Sigmond en A. A. Mareks, tot 2en commies J. R. Falk, G. M. G. Douwes Dekker, A. C. Bogaerdt, J. H. R. Canton, V. R. A. Heyneman en E. E. von Ende, tot 3en commies D. Hengst, J. H. Erdsieck, L. Siahaaja, L. van Waeterschoot, H. J. Th. Drège, J. S. Lopulalam, H. A. M. de Pril, V. de Hoog, en G. H. J. Vogelsang, bij den dienst der Staatsspoorwegen op Java: tot bouwkundige E. J. Hornung, tot werktuigkundige C. A. d'Hanens, tot werkmeester N. Tibout, S. van der Eijk en J. Lieverst, tot aspirant-adjunct-chef F. A. Kok, J. W. Baag, C. J. Tonjes en G. J. Wolbers, tot aspirant-ingenieur R. A. E. Snelhage, tot hoofdcommies H. C. Anthonijsz en C. G. S. Berger, bij de in- en uitvoerrechten: tot inspecteur-afdeelingchef A. T. H. M.

van Wijk—Werneke, J. E. Dambrink, W. E. Kroesen en J. H. A. Nagel, tot controleur A. F. Rijken, G. A. Kessing, tot adjunct-inspecteur F. L. Pannekoek.

Militair Departement.

Verleend: een jaar verlof aan den 1en luit. der inf. W. K. H. L. Campen.

Geplaatst: bij het korps maréchaussée te voet in Atjeh de kapitein T. J. Veltman en de id. L. S. Fischer, te Batavia de majoor-kwartiermeester K. Musch en de majoor-intendant E. M. van Hille.

Overgeplaatst: naar Semarang de 1e luit. D. Q. C. F. de Jonge van der Halen, de id. A. J. Rooseboom en de id. P. Schaafsma.

Geplaatst: bij het 8e bat. de kapitein C. A. de Leau; te Batavia de 1e luit. J. C. van Nispen, E. Sieburg en H. L. la Lau, bij het 20e bat. de 1e luit. J. F. F. Götz, bij het 12e bat. de 2e luit. P. W. van Driel.

Overgeplaatst: bij het 3e bat. de kapitein W. Hoogers, naar Ngawi de id. A. Tetenburg, bij het 18e bat. de id. J. J. M. Hageman, bij het 10e bat. de 1e luit. F. H. Gude, bij het 20e W. l. G. Jas, bij het 10e W. van der Poel, bij het 1e depot-bat. F. H. Cheriex, naar Benkoelen H. du Marchie Servaas; bij het 11e L. T. J. Koremans; naar Semarang P. J. A. van Mourik, A. Koot, J. A. Gratema, J. C. Koster en J. G. Sieburg, bij het R. H. 15e bat. J. K. Bruijn; bij het 4e bat. P. C. A. Kools.

Ingedeeld: te Batavia de 2e luit. F. J. F. Linsen.

Lijst van aangekomen en vertrokken Passagiers uit en naar de Indiën.

Passagiers van het Nederl. s.s. „Kindjani”, commandant T. Bakker, van Batavia 2 Februari 1911, te Marseille 25 Febr. 1911.

Van Java: E. J. Bargmans met echtgenoot en kind; H. Blarman; J. de Bruijn Mgz.; C. D. de Haas; J. J. G. Jas; Dr. Lamberts; J. G. Koopman met echtgenoot en 2 kinderen; Dr. A. W. Wanninga; J. de Vries; A. J. Foijer; E. H. Kroos; B. J. Knollema en B. J. H. Hengeveld; J. Robin; J. Zerab; C. A. van der Steen; A. A. Rip; J. Roos; J. van Dijk; F. Stehmann; benevens H. M. troepen en schepelingen en 17 lieden der equipage van het s.s. „Tjitaroem.”

Naar Colombo: L. Andrews, J. E. v. d. Boss.

Van Colombo: H. Kenady.

Naar Padang: J. B. A. Jonckhaar, L. A. Hisink, F. K. Baron van Deden, met echtgenoot; A. Faugot, H. Holland; Jhr. A. H. W. de Kock; Mevrouw Loijds-Mastje; Baron van Reede van Oudshoorn; S. Kraft; K. Schilder.

Haagsche Philatelisten-Vereeniging

OPGERICHT 17 APRIL 1897

Erkend bij Kon. Besl. van 20 April 1903, No. 58, Staatscourant No. 110

De Vereeniging stelt zich ten doel:

10. De bevordering der postzegelkunde in het algemeen;
20. Het verzamelen van postzegels en poststukken tusschen hare leden te bevorderen en te vergemakkelijken.

In het bijzonder tracht zij dit te doen door:

- a) het doen circuleeren van koopboekjes, samengesteld door hare leden;
- b) het uitgeven van een tijdschrift;
- c) het vormen van een bibliotheek;
- d) het doen circuleeren van tijdschriften;
- e) het houden van verlotingen;
- f) het houden van bijeenkomsten.

Alle verdere inlichtingen worden verstrekt door den Secretaris

W. DOZY - Bezuidenhout 361-6.

VACANT

R. PEUKERT

FIRMA F. HINTZE

KUNST-EN IVOORDRAAIER
SPUISTRAAT 60 DEN HAAG

SPECIALITEIT IN ZELF VERVAARDIGDE NATUUR BARNSTEENEN SIGAREN- EN SIGARETTENPIJPEN

RUIME KEUZE MEERSCHUIMEN EN HOUTEN PIJPEN

WANDELSTOKKEN.

REPEREEREN VAN PIJPEN, WANDELSTOKKEN, WAAIERS.

AUG. SAVELKOUL,

v/h. J. VAXELAIRE & Cie.,

BATAVIA, AMSTERDAM, SEMARANG,
SOERABAYA.

SPECIAAL ADRES voor

Indische Uitrustingen

EN

HEERENKLEEDING naar maat.

Voor inlichtingen of aanvragen wende men zich alleen tot mijn firma te Amsterdam, daar ik in Nederland geen filialen of vertegenw. heb.

Weekblad voor Indië.

onder Hoofdredactie van M. VAN GEUNS.

te SOERABAJA.

Prijs per 3 maanden f 2.50

Men kan zich abonneeren bij den agent voor Nederland: Uitgevers Maatschappij „Het Gemeenschappelijk belang” NIEUWE MOLSTRAAT 20, DEN HAAG.

VACANT

INSCHRIJVINGSBILJET.

Ondergeteekende wenscht in te schrijven

voor het hulp- of ondersteuningfonds der Vereeniging „Oost en West”: f.....

NAAM:

WOONPLAATS:

Inzenden aan het Hoofdbureau van „Oost en West”, Heulstraat 17, Den Haag.

INSCHRIJVINGSBILJET.

De Ondergeteekende wenscht Lid te worden van de Vereen. „OOST EN WEST” en zijne contributie te bepalen op

Handteekening:

Woonplaats:

** Bij de Vereeniging „Oost en West”, Heulstraat 17, Den Haag, zijn de navolgende werkjes verkrijgbaar

a. Een Boekje over onze Oost voor hen, die er niet geweest zijn, door J. H. en H. B.

Prijs: 1 exemplaar f 0.10, 50 ex. f 2.80;

voor Departementen en Leden der Maatschappij tot Nut van het Algemeen f 2.20 per 50 ex., plus 25 cent frankeerkosten.

b. Onze Oost II:

Iets over den Inlander en zijn Zieleleven, door T. J. BEZEMER.

Prijs: 1 exemplaar 5 cent, 50 ex. f 2.—;

voor Departementen en Leden der Maatschappij tot Nut van het Algemeen f 1.55 per 50 ex., plus 25 cent voor frankeerkosten.

c. Onze West:

I. De Kolonie Suriname, door REMAN IRÛS;
II. De Kolonie Curaçao, door M. VICTOR ZWIJSEN, Oud-Rector van het Colegio „Santo Tomás” te Curaçao,

Prijs per exemplaar f 0.25.

d. Staats- en particuliere betrekkingen in onze Overzeesche Bezittingen; Werkkring en Vooruitzichten.

No. I. De Bestuursambtenaren in Nederlandsch-Indië.

Prijs: f 0.25 per exemplaar.

No. II. De Geëmployeerde bij de Javasuiker-Industrie.

Prijs: f 0.20 per exemplaar.

Vereeniging OOST en WEST Afdeling 's-GRAVENHAGE.

Aan het Bureau LAAN VAN MEERDERVOORT 195, zijn van 10—12 en van 2—4 uur inlichtingen te bekomen omtrent de volgende personen die werk zoeken.

Men kan die inlichtingen ook per brief vragen aan den Secretaris der Commissie voor hulp aan werkzoekenden, de heer G. C. A. DE WITT, Reinkenstraat No. 16.

Geg. Wachtm. O.-I. L., 34 jaar oud, voor geld-incasseer-werk, magazijns-knecht, portier, enz.

Twee Dames voor het maken van uitzetten.

Twee jonge dame voor vioollessen ook aan eerstbeginnenden.

Eene dame voor het geven van lessen in de Fransche taal en conversatielessen.

Eene dame voor het geven van lessen in de Engelsche taal.

Zes dames en één heer voor pianolessen.

Eene dame voor het geven van lessen in de Fransche, Duitsche en Engelsche taal; hoofdacte middelbaar Engelsch en Lager Fransch en Duitsch.

Eene Dame voor schrijf-, copiëer- of vertaalwerk uit het Fransch Duitsch of Maleisch

Een heer, ond-leraar Kweek-school voor Inl. onderwijzers, voor het geven van lessen in de Maleische taal.

Eene dame op leeftijd, nog flink voor waarnemen huishouden of gezelschap bij oud heer of dame.

Eene jonge dame voor Gouvernante naar Indië; heeft L. en H. acte en acte Fransch.

Eene baboe beschikbaar voor de de terugreis naar Indië.

Indische dienstboden kunnen zich aangeven in LAAN v. MEERDERVOORT 195 voor eene verandering van dienst, of een dienst bij een naar Indië terugkeerende familie; hetzij schriftelijk of mondeling; voor eene voorloopige opname tot het tijdstip van weder in dienst treden bestaat geen gelegenheid. Leden van O. en W., geen direct belanghebbenden, worden verzocht zoo noodig hunne hulp hierin te willen verlenen.

Eene Dame, weduwe (Duitsche), voor waarnemen van een huishouden, ook genegen bij weduwnaar met kinderen.

Een jonge dame voor het geven van lessen in teekenen en schilderen.

Twee heeren voor het geven van lessen in Maleisch en Javaansch, waarvan één ook in Indisch Staatsrecht.

Een Heer en eene Dame voor het geven van lessen aan spraakgebrekkigen.

Drie geg. O.-I. militairen voor oppasser of magazijnknecht.

Drie jonge meisjes die als kinderjuffrouw naar Java willen.

Eene dame voor hygiënische ademgymnastiek.

Eene Dame en een Heer voor zanglessen.

Twee bekwamelinnennaaiers, waarvan een uit naaien gaat van 9—5 uur.

Eene Dame voor administratieve werkzaamheden.

Een geg. korp.-schrijver voor admbetrekking.

Eene jonge dame (diploma muziek, piano en zang), wenscht met eene familie naar Indië voor les geven aan kinderen en behulpzaam in het huishouden.